

GODIŠNJI IZVEŠTAJ 2014-2015

SADRŽAJ:

STRATEŠKA OBLAST 1:	
PODRŠKA RAZVOJU CIVILNOG DRUŠTVA I GRAĐANSKOJ PARTICIPACIJI	2
1.1. JAČANJE KAPACITETA OCD	
2014	3
2015	3
1.2. JAČANJE KAPACITETA POJEDINACA/KI	
2014	5
2015	5
1.3. JAČANJE KAPACITETA INSTITUCIJA NA LOKALNOM I NACIONALNOM NIVOU	
2015	7
	7
STRATEŠKA OBLAST 2:	
UTICAJ NA RAZVOJ I SPROVOĐENJE JAVNIH POLITIKA NA SVIM NIVOIMA	8
2.1. UMREŽAVANJE OJAČANIH OCD	
2014	9
2015	9
2.2. PODSTICAJNO OKRUŽENJE ZA RAZVOJ OCD	
2014	10
2015	10
2.3. MONITORING PROCESA EU INTEGRACIJA U SRBIJI I NJENOG ZAGOVARANJA U TOKU PROCESA	
2014	13
2015	13
2.4. REFORMA OBRAZOVNOG SISTEMA	
2014	13
2015	13
2.5. OMLADINSKA POLITIKA, PITANJA KOJA SE TIČU MLADIH NJIHOVE PARTICIPACIJE	
2014	15
2015	15
	15
STRATEŠKA OBLAST 3:	
JAČANJE KAPACITETA GRAĐANSKIH INICIJATIVA I REPOZICIONIRANJE GI KAO VODEĆE ORGANIZACIJE U SRBIJI U DOMENU JAČANJA KAPACITETA I JAVNOG ZAGOVARANJA	16
2014	16
2015	16
ODNOSI SA JAVNOŠĆU	19
2014	19
2015	20
DODATNE AKCIJE	21

STRATEŠKA OBLAST 1:

1. Podrška razvoju civilnog društva i građanskoj participaciji

Program Građanskih inicijativa za razvoj civilnog društva nastavlja da bude najvažniji u obezbeđivanju informacija i usluga važnih za razvoj civilnog društva u Srbiji.

Aktivnosti ovog programa sprovode se kroz Resursni centar koji jača OCD, pojedince i institucije koristeći razne alate poput helpdesk usluga, informativnih događaja, interaktivne VEB platforme, obezbeđivanja treninga i seminara, mentoringa i koučinga, raspodele malih grantova i dr.

Aktivnosti ovog Programa osmišljene su da podstaknu paralelni rad i sinergiju na jačanju kapaciteta OCD, institucija i pojedinaca/ki. Uz to, Program se sprovodi shodno Programu Građanskih inicijativa za javnu politiku kako bi doprineo većem učešću građana.

Konzorcijum koji vode Građanske inicijative (uključujući Kuću ljudskih prava, Centar za razvoj neprofitnog sektora i Fondaciju Dokokino), izabran septembra 2014. u sklopu projekta "Tehnička podrška organizacijama civilnog društva" (TACSO) koji finansira EU, pod nazivom TACSO by Civic Initiatives radi kao resursni centar za razvoj civilnog društva u Srbiji.

U prethodnom periodu ovo partnerstvo korišćeno je da se dodatno ojačaju GI i Konzorcijum da u budućem periodu preuzmu sve odgovornosti TACSO-a unapređujući sposobnost da sprovode aktivnosti izgradnje kapaciteta, partnerstva, zagovaranja, aktivnosti koje se tiču vidljivosti u javnosti, kao i helpdesk usluga. Ova izlazna faza TACSO-a trajeće do 2017.

GI nastavljaju da budu glavni izvor informacija relevantan za civilno društvo preko VEB sajta i svojih kanala na društvenim mrežama.

Važno je pomenuti da se u 2015. gotovo tri puta povećao broj ljudi koji nas prate preko društvenih mreža pošto imamo blizu 7000 pratilaca na Fejsbuku (<https://sr-rs.facebook.com/Gradjanskelnice>) i 8000 na Twiteru (<https://twitter.com/gradjanske>). Uz to, GI su osmisile i postavile zasebnu VEB stranicu Resursnog centra (<http://razvoj.gradjanske.org>) koja sa oko 7000 pojedinačnih poseta mesečno predstavlja glavni izvor informacija za civilni sektor u Srbiji.

1.1. Jačanje kapaciteta OCD

2014

Septembra 2014, konzorcijum koji vode Građanske inicijative (uključujući Kuću ljudskih prava, Centar za razvoj neprofitnog sektora i Fondaciju Dokukino) izabran je od strane projekta “**Tehnička podrška organizacijama civilnog društva” (TACSO)** koji finansira EU da postane naslednik ovog programa i od strane EU podržavanog **Resursnog centra** za razvoj civilnog društva u Srbiji.

Ovo je još jedan dokaz uvažavanja našeg osamnaestogodišnjeg rada na izgradnji i unapređenju kapaciteta civilnog društva.

Građanske inicijative postavile su **onlajn edukativnu platformu** da bi podržale, promovisale i ohrabrike razvoj civilnog društva (<http://razvoj.gradjanske.org.>). Platforma, između ostalog, sadrži edukativne materijale za organizacije, aktiviste/kinje i volontere/ke koji su zainteresovani da saznaju više o ulozi civilnog društva i za koje ciljeve se udruženja mogu stvarati, građanskoj participaciji, pisanju predloga projekata, javnom zagovaranju i dr. Platforma takođe sadrži kratke video klipove sa primerima iz stvarnog života. VEB platforma korisnicima/ama pruža aktuelne informacije o važećim otvorenim pozivima na treninge, konferencije, seminare i za druge aktivnosti koje sprovode organizacije civilnog društva, građani/ke, donatori i javne ustanove. Sve zainteresovane strane ohrabruju se da se prijave za učešće u aktivnostima i treninzima koje obezbeđuju Građanske inicijative. U prvih mesec dana svog postojanja WEB platforma imala je više od 18.000 pojedinčnih poseta.

Da bi nastavila svoje aktivnosti jačanja organizacija civilnog društva i neformalnih grupa iz Južne Srbije i Sandžaka, započete 2013, Građanske inicijative podelile su **male grant-ove** organizacijama (za 13 od 17 njih) koje su već prošle kroz program izgradnje kapaciteta. Fond za podržane projekte bio je 63.000 \$, a organizacije i lokalne zajednice obezbedile su u gotovini ili u robi dodatnih 18.000 \$ za sprovođenje tih projekata. Građanske inicijative nastavile su da pružaju tehničku pomoć organizacijama za vreme sprovođenja programa.

Građanske inicijative sprovele su treću godinu za redom program pod nazivom “**Mladi su zakon!**” podržan od strane **Ministarstva omladine i sporta Republike Srbije**. Projekat je imao tri glavne komponente: omladinske kampove, obeležavanje Međunarodnog dana mladih organizovanjem festivala “Leto u Obrenovcu” i podrškom sprovođenju volonterskih akcija koje su vodile omladinske grupe iz regiona Beograd. Festival “**Leto u Obrenovcu**” održan je u toku avgusta. Ovaj trodnevni festival bio je posvećen **Međunarodnom danu mladih**. Program je obuhvatao koncerte, pozorišne predstave, izložbe, prikazivanje filmova. Radionice i dr, što je bilo javno i namenjeno mladima iz Obrenovca. Više od 2000 građana/ki posetilo je festival.

GI su pružale **help desk i usluge tehničke pomoći** svim zainteresovanim stranama na dnevnom nivou. Zahtevi mogu da uključuju pružanje relevantne pravne informacije, traženje partnera, tehničke informacije u vezi sa pripremom i sprovođenjem predloga projekta, itd..

Lokalne kancelarije GI u Bujanovcu i Novom Pazaru takođe su pružale gore pomenute helpdesk usluge i uz to, lokalne kancelarije inicirale su treninge posebno skrojene **da se podignu kapaciteti lokalnih organizacija u vezi s pripremanjem predloga projekata**. Treninge je držalo osoblje GI kao i lokalni treneri obučeni u okviru **Programa treninga za trenerе (ToT) Građanskih inicijativa**. Lokalni treneri angažovani su unutar pro bono mreže Građanskih inicijativa, čiji je cilj da podrži civilno društvo u lokalnim zajednicama.

U toku 2014, **GI/Tim TRI** održali su znatan broj skrojenih treninga, koučinga i sesija tehničke pomoći širom Srbije. Njihove aktivnosti isporučene su znatnom broju OCD, pojedinaca i neformalnih grupa.

U toku 2014, Građanske inicijative sprovele su program “**Ravno-pravni u pružanju usluga socijalne zaštite**”, s ciljem da se povećaju kapaciteti OCD iz Sandžaka za pružanje usluga socijalne zaštite u njihovim lokalnim zajednicama. U novembru, GI su objavile **Priručnik o pružanju usluga socijalne zaštite za OCD** sa svim relevantnim informacijama o zakonskom okviru, mogućnostima za akreditovanje i licenciranje programa i pružalaca usluga socijalne zaštite.

2015

Uveli smo helpdesk funkciju Resursnog centra koja je dostupna svim zainteresovanim stranama na dnevnom nivou i pokriva široki opseg pitanja koja se tiču civilnog društva. Uz to, uspostavljen je sistem za praćenje upita koje smo dobijali kao Resurs centar i odgovaranja na svaki od njih. On se redovno ažurira i modernizuje.

U toku prošle godine Građanske inicijative pružile su pomoć na priličan broj upita (više od dve stotine) kroz helpdesk usluge koristeći imejl, telefone, na sastancima i sl. rešavajući različita pitanja koja su OCD imala. Najčešće smo bili zamoljeni da pomognemo organizaciji da reši administrativna i finansijska pitanja (registrovanje novog ili funkcionalisanje u skladu sa zakonom za postojeće OCD, registrovanje poslovne delatnosti pošto je OCD dozvoljeno da izabere jednu). Međutim, takođe smo dobijali upite od afirmisanih OCD u vezi sa pripremom kompleksnih projekata koje finansira EU ili USAID.

Pomoć organizacijama civilnog društva takođe je pružana kroz terenske tehničke sesije koje su bile regionalne i organizovane u manjim gradovima širom Srbije (Aleksinac, Šabac, Sombor, Novi Sad, Beograd, i Čačak) koje su okupile 84 predstavnika lokalnih OCD. Vodeća uloga u tehničkoj organizaciji treninga prepušтана је lokalnim OCD пошто им је то dozvoljavalo da ojačају svoju poziciju u lokalним zajednicама uključujući odnos sa lokalnim samoupravama čiji су predstavnici/e takođe učestvovali na treninzima.

Gl su organizovale jedan broj treninga za predstavnike/ce 49 OCD. Osmislili smo i održali 4 treninga s ciljem da pružimo osnovne вештине потребне за функционisanje OCD. Jedan od seminara bio je posebno osmišljen da odgovori на потребе женских grupа. Gl je objavila poziv за учесце на treninzima. Javni poziv је укључивao upitnik kojim су истражене потребе што нам је помогло да одредимо реалне потребе организација учесница и омогућило нам да дизајнирамо одgovarajuћу агедну.

Posebna pažnja usmerena је на то да се пovećа видljивост OCD и пoverenje u njih unutar zajednica. Organizovali smo 2 sajma OCD, jedan u Sandžaku i jedan u Južnoj Srbiji - najzapostavljenijim oblastima u Srbiji. Više od 50 lokalnih OCD представило је свој рад и имало прилику за интеракцију са грађанима/kama. Lokalna власт подрžала је догађаје, а медији су известили о njima.

Poseban догађај назван PRaćka (праćka – katapult) осмишлен је и реализован с ciljem da doprinese održivosti OCD jačanjem njihovih kapaciteta da povećају видljivost свог рада према својим корисницима/ама, partnerima, медijima, donatorima и широј javnosti deleći искуство, стручно znanje и вештине. Otrilike 100 особа које су представљале организације шиrom Srbije učestvovalo је и оценило догађаје као veoma korisne.

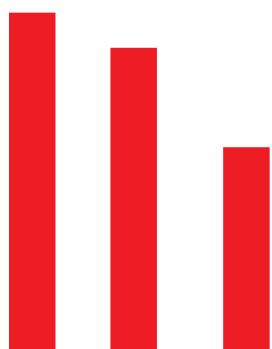
Takođe smo nastavili да подрžавамо осниvanje и функционisanje омладинских OCD. Ово је укључивalo ciljanu tehničku asistenciju i individualni rad s liderима i члановима/cama омладинских организација.

Gl su u bliskoj saradnji са Kancelarijom за saradnju са civilnim društвом i Kancelarijom за evropske integracije Vlade Republike Srbije objavile Pregled potencijalnih domaćih i stranih izvora finansiranja u Srbiji (12. izdanje) i obezbedile informacije OCD, pojedincima/kama i ustanovama o dostupnim izvorima finansiranja.

Sproveli smo niz aktivnosti подршке ka 35 mreža које представљају око 500 OCD, с ciljem да ојачамо njihovo dalje функционisanje. Pomoć усклаđena konkretnim потребама dotala se razlicitih kapaciteta i polja rada svake mreže. Pomoć je уkључivala

obezbeđivanje niza treninga за zagovaranje, функционisanje мreža (osnovni trening за мreže OCD који је укључio predstavnike/ce 6 мreža), подршка стрateškom planiranju мreže (osmišljavanje i usmeravanje процеса), raspodela malih grantova да се подре konkretne akcije zagovaranja od strane мreže. Uz то, kroz ovu aktivnost подрžавали smo okupljanje мreža i sastanke, i u nekim slučajevima njihovo službeno osnivanje (onih које су prethodno neformalno funkcionalise). Takođe smo osmisili i realizovali tehničke sesije prema pojedinačnim потребама uključenih мreža и то је имало за cilj da povećа капаците сваке од njih zasebno. Подршка мrežama takođe укључује monitoring i u onome što sledi nakon radionica i treninga. Do sada је, kroz procese који су укључivali koučing i facilitaciju sesija pripreme за zagovaranje, definisanje plana zagovaranja, подршку sesija за vođenje dijaloga са ciljnim grupama i stvaranje okvira за dalju promociju poruka u svrhu zagovaranja, мrežama isporučeno 5 planova за zagovaranje. Укупно је 100 OCD dalo svoj doprinos за vreme ovih процеса. Radionice strateškog planiranja održane су за 4 мreže. Ovaj proces nastaviće se tokom 2016.

Resursni centar takođe је inicirao proces jačanja kapaciteta civilnog društva да се angažuje u razvoju politike saradnje која има uticaj na nacionalni i nivo EU, kapacitete да razvija svest i angažuje се u aktivnostima globalnog učenja i kapacitete који се odnose на организacijski razvoj за razvoj OCD.

1.2. Jačanje kapaciteta pojedinaca/ki

2014

U toku 2014. GI su sprovele **YouthBuild aktivnosti**, kroz koje je podržano 89 mladih koji dolaze iz multietničkih, ekonomski i socijalno zapostavljenih delova Srbije. Zasebno, jedna klasa mladih iz Južne Srbije (41 učesnik/ka) i jedna iz Sandžaka (njih 48) prošlo je kroz Program. Trening program bio je oblikovan tako da budu **aktivni u svojim zajednicama**, da prevaziđu etničke i religijske barijere kao i da im pruži priliku da vežbaju veštine važne za **zapošljavanje** i razvijanje buduće karijere. Petnaest tema za trening bile su unapred određene, a četiri su dodatno izabrali učesnici/e. Paralelno s treninzima, učesnici/e su se okupljali u **YouthBuild trening centrima** gde su planirali i kasnije sprovodili akcije u lokalnoj zajednici. Realizovano je ukupno sedam većih i veliki broj akcija manjeg dometa pod okriljem YB programa. Procenjeno je da je više od 300 građana učestvovalo u realizaciji lokalnih akcija zajedno sa učesnicima YB-a, dok su lokalna preduzeća, ustanove i građani/ke doprineli s više od 4000 \$ za njihovo sprovođenje. Lokalne akcije uključile su renoviranje škola i igrališta, čišćenje parkova i drugih tačaka okupljanja, rekonstrukciju Kluba penzionera i dr. Akcije manjeg dometa obuhvatile su **obeležavanje datuma značajnih za ljudska prava** poput: Međunarodnog dana volontera, Evropske nedelje protiv rasizma i diskriminacije, Dana Roma, Dana Evrope, Svetskog dana bez duvanskog dima i dr. Ove akcije posetilo je ili propratilo više od 7000 građana/ki.

Prethodni učesnici/e novopazarskog odeljka programa Youth Build pokrenuli su debatni klub uz pomoć Univerzitetske debatne mreže otvorene komunikacije. Da bi podržale mlade u Sandžaku da postanu **aktivni i prisutniji u društvenim zbiranjima**, kao i da bi rasla kultura dijaloga i poštovanja raznolikosti mišljenja u **multietničkim društвима**, Građanske inicijative aktivno podržavaju novopazarski debatni klub.

Pošto je Srbija bila zahvaćena teškim poplavama u maju 2014, učesnici/e YB prikupljali su i distribuirali pomoć najugroženijim građanima/kama. Uz to, organizovali su akciju u gradu Paraćinu gde su pomogli da se očiste zahvaćeni delovi. Imajući u vidu da su YB grupe multietničke, ove posete demonstrirale su **solidarnost svih građana/ki Srbije bez obzira na njihov etnicitet i veroispovest**. Treneri YouthBuilda održali su treninge međunarodnim volonterima koji su posetili Srbiju za vreme poplava.

Kroz volonterske/segretske programe 56 mladih imalo je priliku da dalje razvije veštine potrebne za **razvoj karijere**. Volontirali su u lokalnim i nacionalnim ustanovama, OCD kao i u lokalnim preduzećima. Veliki broj učesnika/ca takođe je ostao aktivan u OCD i neformalnim grupama. Najznačajniji rezultat programa je da je 20 učesnika/ce pronašlo ili započelo vlastiti posao. Nakon formalnog takmičenja YB klasa, GI su nastavile da podržavaju **YB diplomce**. Podrška je podrazumevala treninge, individualno i grupno mentorstvo i koučing. Takođe, kao **ishod Programa YB**,

formirane su tri neformalne grupe, dve u Južnoj Srbiji i jedna u Sandžaku. Do sada su one sprovele veliki broj lokalnih akcija, ali su takođe dobili donatorsku podršku u vrednosti oko 10.000 \$. **Program YB praćen je i promovisan od strane nacionalnih i lokalnih medija** kao i kroz stranice Građanskih inicijativa na društvenim mrežama: www.facebook.com/YouthBuildSrbija and youthbuildsrbsija.org.

U toku 2014, u okviru Programa za razvoj civilnog društva takođe su održana 3 treninga za mlade iz 10 opština i koučing za predstavnike mladih iz područja Južne Srbije, Sandžaka i Vojvodine da bi se povećali njihovi kapaciteti da prepoznaju **diskriminaciju u lokalnim zajednicama** i da ih opremi neophodnim znanjem o dostupnim alatima za borbu protiv nje. Nakon treninga, mladi su u sprovedeli deset akcija u lokalnoj zajednici da bi još više podigli svest zajednice o problemima u vezi s diskriminacijom. Ove aktivnosti sprovedene su u bliskoj saradnji sa **Poverenicom za zaštitu ravnopravnosti** i u svakoj, tokom pomenutih aktivnosti, ova ustanova podigla je svoj uticaj i kredibilitet u lokalnim zajednicama.

Aktivnosti u vezi sa metodologijom "**Promišljanja o demokratiji**" koja se fokusira na podizanje kapaciteta nastavnika/ca i učenika/ca za demokratsku diskusiju nastavljene su u sklopu projekta "**Omladinski aktivizam kao prevencija konflikata**", koji je sproveden u Južnoj Srbiji. Ukupno 21 nastavnik/ka različitog etničkog porekla (Srbi i Albanci) prošlo je kroz treninge koji su ih osposobili da budu otvoreni za demokratsku diskusiju, a time i za prevenciju konflikata. Nastavnici/e supotom održali **časove** na s ovim povezane teme **sa više od 600 studenata**. Uz to i da bi dopunile pomenutu aktivnost, GI su radile s grupom od 70 članova/ica učeničkih parlamenta iz Južne Srbije i omogućile im da bolje razumeju **građansku participaciju i procese donošenja odluka, aktivizam u zajednici, zastupanje i akcije izgradnje lokalne zajednice**. Učenici/e i nastavnici/e koji su učestvovali u projektu posetili su Beograd gde su se sreli sa svojim kolegama i razmenili iskustva, gledišta i pokrenuli mrežu. Na kraju, Građanske inicijative licencirale su **Program promišljanja o demokratiji** kao dodatni kurs za nastavnike/ce građanskog vaspitanja u Ministarstvu prosvete Republike Srbije. GI će ponuditi kurs za sve nastavnike/ce širom Srbije u toku 2015.

U junu 2014. GI su realizovale projekat "**The Agenda of Initiatives**" koji služi kao trening program za mlade osobe širom Evrope. Uključio je 24 učesnika/ce iz 8 različitih zemalja (Turske, Španije, Portugalije, Hrvatske, Albanije, Slovenije, Srbije i Slovačke). Za vreme treninga, **učesnici/e su učili o zagovaranju, lobiranju, upravljanju projektima i ruralnom razvoju**, a takođe su se umrežili i povezali između sebe. Imajući u vidu da je projekat realizovan u vreme poplava u Srbiji i Bosni, dodatna vrednost projekta bilo je stvaranje kratkih video klipova od strane učesnika/ca u cilju motivisanja građana svojih zemalja da podrže **oporavak oblasti zahvaćenih poplavama**.

2015

GI, zajedno s Nacionalnim demokratskim institutom, kao naslednik omladinskog programa NDI-ja, organizovao je **trening za 18 mlađih predstavnika/ca političkih partija** s tom svrhom da ojača njihove kapacitete da stvaraju javne politike zasnovane na činjenicama i dokazima. Nakon treninga, uz mentorsku podršku učesnici/e su sami kreirali na dokazima zasnovane politike.

Tokom 2015. GI su, po četvrti put u Južnoj Srbiji i po treći put u Sandžaku sprovele **Program YouthBuild u Srbiji**. Ovog puta s drugačijom formom od ubičajene. Pod nazivom **Youth Build IT**, čija je namera bila da učesnice programa steknu znanja na polju informacionih tehnologija, odnosno, za izradu i održavanje VEB stranica, zanimanje koje je među najtraženijim. Program YB sastoji se od aktivnosti podrške mlađim ženama iz Bujanovca, Vranja, Preševa, Novog Pazara, Tutina i Sjenice koje dolaze iz multietničkih, ekonomski i socijalno opustošenih delova Srbije. Zasebno, jedna grupa mlađih žena iz Južne Srbije (15 učesnica) i jedna grupa iz Sandžaka (15 njih) prošle su kroz program. Plan treninga programa napravljen je da odgovori na zahteve tržišta rada u opštinama koje su uključene u program. Uvidevši da informaciona tehnologija predstavlja jednu od profitabilnih grana industrije i činjenicu da se žene najmanje bave ovom profesijom želeli smo zapravo da ih motivišemo pružajući potrebno znanje. Pored treninga za pravljenje WEB stranica, učesnici/e programa prisustvovali su treningu za lokalni aktivizam i stekle su osnovno znanje i veštine potrebne za lokalni aktivizam. Na ovom treningu učesnice ovog projekta dobile su podršku da budu samostalne i proaktivne i da steknu teorijsko znanje o lokalnom razvoju, aktivizmu, zaključivanju lokalnih partnerstava i sprovođenju lokalnih akcija, ali takođe između ovih tema i individualnu podršku mlađim osobama kroz unapređenje ličnih kompetencija i veština u pronalaženju ili započinjanju vlastitog. U okviru lokalnih aktivnosti bilo je najavljeno takmičenje za besplatnu produkciju dva VEB sajta za organizacije, preduzeća, ustanove sa teritorije pokrivene projektom. Svrha ovog takmičenja jeste s jedne strane da naglasi važnost Interneta u savremenom poslovanju, a s druge da promoviše učesnice programa, da promoviše znanje i veštine koje su stekle da bi bile prepoznate kao takve u svojim zajednicama. Važno je pomenuti da je za vreme ovog programa organizovana studijska poseta Beogradu. Tokom ove posete za 30 mlađih žena pružena je jedinstvena prilika da posete Razvojni centar Microsoft-a. Nakon obilaska Razvojnog centra, razgovora s inžinjerom na temu ličnog razvoja i napredovanja, dobile su informacije o njihovom radu, samo na Balkanu, na šta su veoma ponosni. Uz to, predstavio je njihove programe, koji se koriste za započinjanje posla i mogućnosti koje se nude ovim programima. Takođe su posetile Strawberry energy i Start-it centar (veoma uspešne omladinske start-up IT kompanije u Beogradu). Nakon formalnog završetka YB časova, učesnice programa stekle su znanje neophodno da bi bile aktivne u svojim zajednicama, da aktivno traže zaposlenje ili stvore vlastiti posao,

ovo potvrđuje činjenica da je 6 učesnica pronašlo posao. Jedna je otvorila svoju firmu koja se bavi dekoracijama i grafičkim dizajnom. Građanske inicijative će nastaviti da prate njihove inicijative i pružaju bezrezervnu podršku. Program YB praćen je i promovisan od strane nacionalnih i lokalnih medija i putem stranice Građanskih inicijativa na društvenim mrežama:
www.facebook.com/YouthBuildSrbija and youthbuildsrbia.org.

1.3. Jačanje kapaciteta institucija na lokalnom i nacionalnom nivou

2015

Gl su uključile predstavnike/ce lokalnih samouprava u sprovođenje svojih aktivnosti. Ovo je značilo da su oni učestvovali u debatama o uključivanju OCD u procesu odlučivanja, u onima koje se tiču transparentnog finansiranja OCD, kao i na sesijama tehničke asistencije i sajmovima OCD. Iako te aktivnosti nisu bile samo na njih usmerene, one su omogućile predstavnicima/ama lokalnih samouprava da čuju upite OCD-a, da budu s njima u interakciji i kasnije da, u skladu s tim, donose odluke imajući na umu ono što je prethodno rečeno.

Kao predsedavajuća organizacija Kuće ljudskih prava, **Gl su omogućile i povezale Poverenicu za zaštitu ravnopravnosti sa savetima nacionalnih manjina** i kroz odgovarajuće aktivnosti omogućili smo ovoj ustanovi da bolje sarađuje sa savetima i nacionalnim manjinama uopšte kao i da zaštići njihova prava i zagovara za njih. Gl su organizovale 6 treninga za 80 predstavnika/ca 21 saveta da bi ih opremile neophodnim znanjem i praktičnim alatima da iskoriste raspoložive mehanizme da preveriraju diskriminaciju.

Uz to, nedavno, počeli smo sprovođenje projekta koji ima za cilj da **nezavisna tela približi građanima** stvarajući kontakt tačke među OCD u lokalnim zajednicama.

U saradnji s Kancelrijom ombudsmana, u decembru 2015, Građanske inicijative, kroz Kuću ljudskih prava, inicirale su aktivnosti u pravcu **jačanja kapaciteta Ombudsmana da pokrene zakonodavne aktivnosti u saradnji sa civilnim društvom**. Svrha ovoga je da doprinese unapređenju normativnog okvira za zaštitu ljudskih prava u skladu s međunarodnim standardima. U toku 2015. Građanske inicijative organizovale su inicijalni sastanak na kome je potpisana ugovor sa 18 organizacija koje je izabrala Ombudsmanova komisija i do kraja 2015. jedna analiza je predstavljena od ukupno 44 koje će biti završene i predstavljene Kancelariji Ombudsmana. Analize su objavljene i na WEB sajtu Ombudsmana.

Drugi set aktivnosti s nezavisnim telima takođe je sproveden da bi se ojačali i dalje razvili kapaciteti svih nezavisnih tela (Ombudsmana, Poverenice za zaštitu ravnopravnosti i Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti) kroz razvoj lokalnih platformi za OCD kao kontakt tačaka da bi im omogućile da odgovore na kršenje prava u potreba većeg broja građana/ki u lokalnim zajednicama u vezi s tim. Radeći ovo, nezavisna tela uvećaće svoj kredibilitet i poverenje među građanima. Puna implementacija projekta, čija je pripremna faza počela u poslednjem kvartalu 2015, omogućiće građanima/kama da bolje razumeju svoja prava, kako da pristupe pravima u demokratskom društvu i shodno tome značaj razvoja demokratskih institucija.

Građanske inicijative održale su **veliki broj konsultacija/sastanka s različitim državnim ustanovama i njihovim predstavnicima/ama** i za vreme ovih sastanaka, imali smo priliku da ih informišemo o potrebama i mogućnostima civilnog društva. Među ostalima, izvršna direktorka Gl, Maja Stojanović imala je sastanak s premijerom, s ministarkom za državnu upravu i lokalnu samoupravu, s ministrom obrazovanja i dr. Ona, kao i drugi predstavnici/e imala je brojne sastanke sa drugim visokim Vladinim predstavnicima/ama (pomoćnicima/ama ministara, načelnicima/ama deljenja u ministarstvima, itd).

Redovno se **konsultujemo i sarađujemo s Kancelrijom za saradnju sa civilnim društvom** u osmišljavanju i sprovođenju svojih/njenih ili zajedničkih aktivnosti. Međutim, Kancelarija već skoro godinu funkcioniše bez direktora uprkos činjenici da su Gl imale kampanju da nateraju Vladu da reši ovaj problem i da je premijer na sastanku s najuticajnim OCD u Srbiji, kome je prisustvovala izvršna direktorka Gl, obećao da će ovaj problem biti rešen.

Uloga lokalnih kancelarija u Bujanovcu i Novom Pazaru u radu na unapređenju lokalnih zajednica raste gotovo na dnevnom nivou, pošto su prepoznate među svim zainteresovanim stranama na lokalu kao važne ustanove civilnog društva. Lokalne kancelarije u Bujanovcu i Novom Pazaru takođe su pružale pomenute helpdesk usluge i uz to, lokalne kancelarije inicirale su posebno skrojene treninge da se podignu kapaciteti lokalnih organizacija u vezi s pripremom predloga projekata. Treninge je održalo osoblje Gl kao i lokalni treneri/ce obučene u okviru ToT programa Građanskih inicijativa.

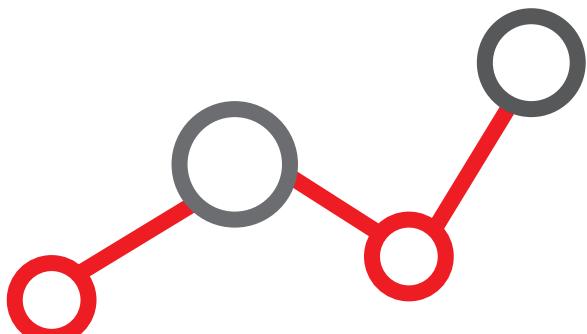
Gl, kao TACSO resursni centar, podržao je serije dvodnevnih treninga **"Uvećanje saradnje lokalnih vlasti i organizacija civilnog društva i transparentno budžetsko finansiranje njihovih aktivnosti"**, koje su održane u februaru i martu 2015, u organizaciji Kancelarije Vlade Republike Srbije za saradnju s civilnim društvom. Trening je bio osmišljen za predstavnike/ce lokalnih vlasti i opština. Svrha treninga bila je da se standardizuju javni pozivi za finansiranje OCD od strane lokalnih vlasti i podrži pokretanje i promocija saradnje s organizacijama civilnog društva.

STRATEŠKA OBLAST 2:

Uticaj na razvoj i sprovođenje javnih politika na svim nivoima

Sve aktivnosti Programa javnih politika u toku **2014.** bile su usmerene na monitoring delovanja države i sprovođenja politika u sferi građanske participacije. Ovo je rađeno kroz praćenje primene nacionalnih zakona u ovoj oblasti, efikasnosti i odgovornosti javne uprave i sprovođenja konvencija i preporuka međunarodnih institucija. Nova metodologija uključila je snažan pristup umrežavanja, aktivno učešće u postojećim i novim mrežama, promovisanje umrežavanja na svim nivoima kao osnovne načine za zastupanje i postizanje zajedničkih ciljeva.

U toku **2015.** Građanske inicijative zadrzale su fokus Programa za javne politike na praćenju i analizi delovanja države koji su bili usmereni na zakonodavstvo i sprovođenje politika u sferi građanske participacije. Građanske inicijative održale su svoj pristup inkluzivnosti i snažnog umrežavanja da bi osigurale snažniji uticaj, sveobuhvatnije inpute i bolju zastupljenost OCD. Uz to, uložili smo značajne napore da utičemo na javne politike koje se tiču podsticajnog okruženja za funkcionisanje civilnog društva i prihvatanje primarnih vrednosti civilnog društva (demokratije, ljudskih prava i s njima povezanih vrednosti u zakonodavstvo i praksu).

2.1. Umrežavanje ojačanih OCD

2014

GI su nastavile da budu **aktivna članica** različitih lokalnih, nacionalnih i regionalnih mreža: Balkanske mreže za razvoj civilnog društva (Balkans Civil Society Development Network), Mreže građana Centralne i Istočne Evrope (Central and Eastern European Citizens Network CEE CN), Mreže sektorskih organizacija za programiranje IPA za OCD u Srbiji na temu mediji i kultura (SEKO), Kuće ljudskih prava (KLJP), Federacije nevladinih organizacija Srbije (FENS), Krovne organizacije mladih Srbije (KOMS), Nacionalne asocijacije praktičara omladinskog rada (NAPOR), KOCID, itd. U 2014, GI su bile jedna od osnivača Mreže protiv siromaštva koja okuplja OCD aktivne u oblasti socijalne inkluzije i socijalne zaštite i ponovo je postala vodeća organizacija u konzorcijumu koga čine Nezavisno udruženje novinara Srbije i Udruženje nezavisne kulturne scene Srbije za drugi mandat SEKO mehanizma za sektor: civilno društvo, mediji i kultura.

U 2014, GI su ojačale svoju poziciju u **omladinskoj politici** i posebno u krovnim udruženjima/mrežama koje smo prethodnih godina osnovali. GI su zauzele položaj u **Mentorskom odboru praktičara omladinskog rada** iinicirale niz promena u Nacionalnom omladinskom veću Srbije: formirajući radnu grupu za promenu Statuta, formirajući novu grupu za rad na politikama i zagovaranju na polju učešća mladih u donošenju odluka lokalnih samouprava. Uz to, GI su volonterski preuzele još aktivniju ulogu u pružanju podrške Nacionalnom omladinskom savetu zauzimanjem položaja u Sektoru za javnu politiku koji će se fokusirati na **podizanje kapaciteta** Nacionalnog omladinskog saveta u stvaranju politika i **aktivnostima zagovaranja** u okviru različitih polja ekspertize članova/ica Saveta koji se odnose na mlade kao ciljnu grupu.

Tokom 2014, GI su ojačale položaj **BCSDN-a** na nacionalnom nivou kroz monitoring i zagovaranje podsticajnog okruženja za civilno društvo u Srbiji. GI su objavile **Prvi načonalni monitoring izveštaj** o podsticajnom okruženju za razvoj civilnog društva i doprinele komparativnoj analizi/izveštaju o okruženju za civilno društvo u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj. Izveštaj je bio predstavljen u aprilu 2014. Ovaj izveštaj predstavlja mehanizam za **praćenje razvoja podsticajnog okruženja za civilno društvo**, primarno kao alat udruženjima građana, a potom za Vladinu i samoprocenu donatora. On je takođe prepoznat kao važan alat u **monitoringu napretka na relaciji država-OCD** koji sprovodi Delegacija za proširenje EU (EU DG Enlargement). Ova akcija takođe je obezbedila učešće predstavnika/ca GI na brojnim konferencijama i sastancima na regionalnom i na nivou EU i upućivanje naših komentara i sugestija u vezi sa trenutnom situacijom i načinima kako da se ona unapredi za civilno društvo relevantnim strukturama EU/DG Enlargmenta. Rezultati monitoringa bili su uključeni u **Izveštaj o napretku Srbije u procesu pridruživanja EU**.

Oktobra 2014, u okviru obeležavanja **18. godišnjice od svog osnivanja**, GI su organizovale **debatu** o trenutnom položaju civilnog društva uopšte i narednim koracima i strategiji napredovanja. Fokus debate kretao se oko sledećih pitanja: održivost civilnog društva, promene u načinu na koji OCD komuniciraju s građanima i jačanje pozicije CSO u Srbiji. Zaključke je iznelo više od 50 najuticajnijih organizacija u Srbiji i obavezalo se da se ove preporuke sprovode u svakodnevnom radu OCD. Tokom 2015. nastaviće se debata o ovim pitanjima kao i sprovođenje preporuka.

2015

Gradanske inicijative ostale su **članica i imale aktivne uloge u mrežama** različitih nivoa povezivanja: Balkanske mreže za razvoj civilnog društva (BCSDN), Mreže građana Centralne i Istočne Evrope, Mreže sektorskih organizacija za programiranje IPA za OCD u Srbiji na temu mediji i kultura, Kuće ljudskih prava, Federacije nevladinih organizacija Srbije, Nacionalnog omladinskog saveta Srbije kao i u SEKO za medije i kulturu u kome su Gradanske inicijative dobitne svoj drugi mandat kao vodeća organizacija za civilno društvo, u Nacionalnoj asocijaciji praktičara omladinskog rada (NAPOR) za koju su Gradanske inicijative prošle kroz jedan proces akreditacije što je rezultiralo time da su Gradanske inicijative rangirane među vrhunske tri organizacije. Gradanske inicijative, koje idu za tim da podignu standard programa omladinskog rada i potrebne reakreditacije svojih programa od strane Nacionalne asocijacije praktičara omladinskog rada (NAPOR), prošle su kroz process reakreditacije u periodu jul-oktobar 2015. Gradanske inicijative zvanično su reakreditovane od strane NAPOR-a na period od 2015. do 2018.

Gradanske inicijative, koje su vodeća organizacija u okviru **SEKO mehanizma za civilno društvo, medije i kulturu**, uspešno su koordinirale prikupljanje sugestija od OCD koje se tiču programiranja **IPA fondova Evropske Unije** koji se odnose na ovu oblast, i za CSF(Civil Society Facility) program u Srbiji za 2016. i 2017. i regional CSF program (IPA Multi-beneficiary program za 2016. i 2017.) za Zapadni Balkan and Tursku. Uz to, u saradnji sa TACSO kancelarijom u Srbiji, GI su inicirale projekat koji ima za cilj da podrži **SEKO mehanizam pospešivanjem njegove vidljivosti i uticaja** kao i podsticanjem malih OCD iz ruralnih delova Srbije da uzmu učešće u aktivnostima. U tom smislu, GI su organizovale i niz konsultativnih sastanaka na lokalnom nivou s organizacijama civilnog društva koje deluju na nacionalnom i lokalnom nivou. Da bi predstavile delovanje ovog mehanizma po prvi put na lokalnom nivou. Organizacije su naglasile da je članstvo u ovom mehanizmu značajno, posebno za manje organizacije, ali to iziskuje veće ulaganje samo po sebi u rad mehanizma, pošto je do sada on

2.2. Podsticajno okruženje za razvoj OCD

2014

služio samo kao izvor informacija. Jedna od osnovnih potreba organizacija jeste izgradnja kapaciteta za učešće programiranju i korišćenju EU fondova.

U toku 2015, GI su ojačale poziciju **BCSDN-a** na nacionalnom nivou kroz monitoring podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva i zagovaranje za njega. GI su objavile drugi **Nacionalni izveštaj praćenja** podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva i doprinele komparativnoj analizi/izveštaju o okruženju za civilno društvo Zapadnog Balkana i Turskoj. Izveštaj je bio predstavljen u aprilu 2015. Ovaj izveštaj predstavlja mehanizam za **praćenje razvoja podsticajnog okruženja za civilno društvo**, primarno kao alat udruženjima građana, a potom za Vladinu i samoprocenu donatora. On je takođe prepoznat kao važan alat u **monitoringu napretka na relaciji država-OCD** koji sprovodi Delegacija za proširenje EU (EU DG Enlargement). Ova aktivnost takođe je obezbedila učešće predstavnika/ca GI na brojnim konferencijama i sastancima na regionalnom i na nivou EU i upućivanje naših komentara i sugestija u vezi sa trenutnom situacijom i načinima kako da se ona unapredi za civilno društvo relevantnim strukturama EU/DG Enlargmenta. Rezultati monitoringa bili su uključeni u **Izveštaj o napretku Srbije u procesu pridruživanja EU** za 2015.

Kuća ljudskih prava i njenih pet organizacija članica nastavile su uspešno da rade u svom zajedničkom prostoru od novembra 2014. U toku 2015, Kuću ljudskih prava **vodile su i administrirale** GI uz puno učešće ostalih partnera. KLJP s podrškom Gradanskih inicijativa uspele su da se pozicioniraju kao važan akter na sceni civilnog društva. Među ostalima, Kuća ljudskih prava vodi aktivnosti civilnog sektora koje se tiču **Poglavlja 23** u okviru procesa EU integracija (Mreža dogovora o EU).

Konsultativni sastanak za **SEKO** održan je u Bujanovcu s ciljem da odredi prioritetne teme za ovaj region: ljudska i manjinska prava, građanska participacija, bezbednost i mobilnost mladih. Obe strane su se dogovorile da sarađuju na ovim temama, s posebnim fokusom na prevenciji emigracije mladih u druge zemlje. OCD ovog regiona smatrale su da nisu u mogućnosti da rade na svojoj održivosti zato što nemaju kapacitete da guraju čitav ovaj proces – gotovo sve organizacije imaju problem s radnim prostorom i jedva plaćaju zakup. GI će nastaviti da radi na jačanju kapaciteta ovih organizacija.

GI su imale **važnu i znatnu ulogu** u zagovaranju za pravni i strateški okvir koji se tiče razvoja OCD, mobilijući OCD, neformalne grupe i pojedinačne građane/ke.

Nakon višegodišnjeg zagovaranja za promene u Zakonu o volonterskom radu, inicijativa je pokrenuta u maju 2014, usled iznenadnog porasta broja volontera u aktivnosti ponovne izgradnje i oporavka od poplava. Tek krajem 2014, najavljeno je formiranje **radne grupe u vezi s promenom Zakona**.

Fondacija Trag, Gradanske inicijative i 113 organizacija civilnog društva podnelo je inicijativu Vladi Srbije da harmonizuje definiciju javnog značaja u različitim zakonima u skladu sa odredbama Zakona o udruženjima i Zakona o zadužbinama i fondacijama.

Nakon snažne kampanje OCD koju su GI inicirale krajem 2012, udruženja, fondacije i zadužbine nisu više u obavezi da otvore poseban namenski podračun u Upravi za rezor. Ova promena napravljena je usvajanjem amandmana koje su OCD podnele na **Pravilnik o mehanizmima za uređenje i vođenje evidencije o korisnicima javnih sredstava** koji je stupio na snagu 30. januara 2014.

U februaru 2014, nakon dugogodišnjeg zagovaranja od strane GI i drugih OCD za stvaranje i usvajanje strateškog dokumenta koji reguliše razvoj civilnog društva, Kancelarija Vlade Republike Srbije za saradnju s civilnim društвом, započela je širok proces konsultacija u pravcu stvaranja **Nacionalne strategije za podsticajno okruženje za razvoj civilnog društva u Republici Srbiji**.

Zagovarački napori GI u vezi s usvajanjem **Smernica za uključivanje organizacija civilnog društva u proces donošenja odluka** takođe su bili uspešni i Smernice su usvojene u avgustu 2014. GI će pratiti njegovu punu primenu na nacionalnom i lokalnom nivou u 2015. Međutim, u tekstu usvojenog dokumenta, u poređenju s tekstrom koji je bio na javnoj debati, tekst je pretrpeo promene od strane Vlade, što ga je učinilo manje konkretnim i manje obavezujućim. GI su pripremile i objavile analizu u vezi sa ovim promenama.

GI su sudelovale i aktivno doprinele u nastanku "**Smernica DG Enlargementa (Delegacija za proširenje EU)** za podršku civilnom društvu u zemljama u procesu pridruživanja 2014-2020.", koje će biti korišćene za redovnu samoprocenu napretka u saradnji državnih institucija i organizacija civilnog društva koji će biti praćen u procesu evropskih integracija. U okviru ovog procesa, GI, kao TACSO resurs centar, imaju vodeću ulogu u pripremanju **nacionalnih ciljeva za Srbiju do 2020.** i **plana monitoringa za 2014.**

Kao deo BCSDN-a, GI su organizovale kick-off radionicu o **ekonomskoj vrednosti civilnog društva u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj** 3. i 4. novembra. Učesnici/e radionice identifikovali su najvažnije parametre o ekonomskoj vrednosti civilnog društva u ovim zemljama i diskutovali o njima. Postavljena je osnova za istraživanje o ekonomskoj vrednosti civilnog društva za 2015/16. i za uključivanje parametara u zvanična statistička merenja.

Da bi stvorile **jedinstvenu bazu podataka** za monitoring pravnog okvira i praćenje napretka u praksi u sferi podsticajnog okruženja za OCD, GI su kreirale **onlajn platformu** da se postavi početkom 2015. Svrha platforme je da omogući svim zainteresovanim pojedinциma, udruženjima građana i institucijama da doprinesu monitoringu i zagovaračkim naporima i takođe da imaju uvid u zakonski okvir i stvaranje podsticajnog okruženja u Srbiji. Platforma je zasnovana na principima i oblastima Matrice za monitoring i Smernicama Evropske unije 2014-2020.

U oblastii nefinansijske državne podrške **Analiza lokalnih pravnih dokumenata koji reguliše raspodelu i korišćenje javnih prostora** sprovedena je 2014. i podeljena OCD/neformalnim grupama kao i relevantnim lokalnim akterima. Analiza je bila (i dalje će biti) korišćena kao osnova za lokalne aktivnosti zagovaranja koje sprovode, pre svih omladinske neformalne grupe/organizacije koje se bave položajem mlađih. **Javnu diskusiju na pitanje "Zašto (ni)su javni prostori zauzeti?"** organizovale su Gradanske inicijative s učesnicima/ama iz organizacija civilnog društva, neformalnim omladinskim grupama i predstavnicima/ama lokalnih samouprava iz Sandžaka i Južne Srbije. Za vreme diskusije, predstavljeno je osam novih javnih prostora koji su mapirani u ovim delovima Srbije. Kao primer dobrih rešenja, predstavniči/e Gradanskih inicijativa, učestvujući na regionalnoj konferenciji "**Mladi i urbana regeneracija**" u Sofiji u Bugarskoj, predstavili su naš petogodišnji program "**Otvoreno o javnim prostorima**". Jedan od glavnih ciljeva konferencije bio je diskusija o izazovima različitih aktera prilikom dobijanja javnih prostora na prostoru Bugarske i da čuju iskustva i preporuke iz Srbije.

Jednu infosesiju o osnivanju Zajedničkog konsultativnog odbora (**Zajednički konsultativni komitet civilnog društva EU-Srbija Society - JCC**). Organizovane su Gradanske inicijative 4. aprila 2014. u saradnji s Kancelarijom za saradnju s civilnim društvom, Evropskim pokretem u Srbiji i TACSO kancelarijom u Srbiji. Fokus sastanka bio je pokretanje JCC i njegov značaj za učešće civilnog društva u donošenju odluka na evropskom nivou.

Konferencija je održana da bi se zaustavio netransparentni proces izbora članova OCD od strane **Ministarstva za rad, boračka i socijalna pitanja**. Proces je ponovljen na otvoren i inkluzivan način.

Program "**Osnažene Romkinje doprinose punim potencijalima svoje dece**" bio je sproveden i partnerstvu s tri lokalne OCD Roma/kinja iz Subotice, Beograda i Kruševca do novembra 2014. Glavni fokus tokom druge godine projekta bio je jačanje komunikacije i saradnje s institucijama na lokalnom nivou i nalaženje mogućnosti za integraciju centara za razvoj u ranom detinjstvu u sistem socijalne zaštite, kao i usvajanje strateških dokumenata na lokalnom nivou pripremljenih u toku 2013. Pored jačanja roditeljskih kompetencija Romkinja, program je povećao nivo svesti Romkinja o reproduktivnom zdravlju, pristupu zdravstvenim uslugama, naročito pre i posle porođaja, važnosti obrazovanja u ranom uzrastu i o pravima žena.

U toku decembra 2014, nekoliko OCD pod vođstvom Građanskih inicijativa - YUCOM, CRNPS, CRTA, Centar za politiku i Helsinski komitet za ljudska prava započeo je **inicijativu da se odluka Ministarstva za rad, boračka i socijalna pitanja da se 2 miliona evra dodele OCD za koje postoje osnovane sumnje da su osnovane od strane institucija proglaši nevažećom**. Krivična prijava protiv NN lica predata je Kancelariji javnog tužioca zasnovana na brojnim neregularnostima koje su se dogodile u vreme spornog tendera za pružanje usluga socijalne zaštite. Nakon ove inicijative Ministarstvo je stavilo odluku van snage. Inicijativu je do sada podržalo otprilike 150 udrženja građana. Takođe, među zahtevima je i žalba koja za ponavljanje konkursa.

2015

U 2015. Gradanske inicijative nastavile su da **zagovaraju promene u zakonodavnom okviru** koje se tiču razvoja OCD i stvaranja održivijeg i inkluzivnijeg okruženja.

Nakon više godina zagovaranja za promenu Zakona o volonterskom radu, inicijativa je pokrenuta u maju 2014, usled iznenadnog porasta broja volontera u aktivnostima ponovne izgradnje i oporavka od poplava. Radna grupa za promenu Zakona formirana je i započela s radom tokom 2015. s deset predstavnika/ca OCD (uključujući predstavnika iz GI), što je dobar primer učešća civilnog društva u ranoj fazi usvajanja regulative.

Inicijativu Vladi Srbije da se definicija javnog značaja u različitim zakonima uskladi s odredbama Zakona o udruženjima i Zakona o zadužbinama i fondacijama podneta je na usvajanje od strane Fondacije Trag, Građanskih inicijativa i 113 drugih organizacija civilnog društva usvojena je krajem 2015. Ova promena učinjena je usvajanjem amandmana OCD na Pravilnik o mehanizmima za određivanje i vođenje evidencije o korisnicima javnih sredstava koji je stupio na snagu 30. januara 2016.

Tokom 2015, nakon višegodišnjeg zagovaranja od strane GI i drugih OCD za stvaranje i usvajanje strateškog dokumenta koji reguliše razvoj civilnog društva, Kancelarija Vlade Republike Srbije za saradnju s civilnim društvom završila je široki konsultativni proces u pravcu stvaranja **Nacionalne strategije za podsticajno okruženje za razvoj civilnog društva u Srbiji**. Finalni nacrt dokumenta podnet je Vladu na usvajanje, ali još uvek nije usvojen.

GI su sudelovale i aktivno doprinele u nastanku "**Smernica DG Enlargementa za podršku civilnom društvu u zemljama u procesu pridruživanja 2014-2020.**", koje će biti korištene za redovnu samoprocenu napretka u saradnji državnih institucija i organizacija civilnog društva koji će biti praćen u procesu evropskih integracija. U okviru ovog procesa, GI, kao TACSO resurs centar, imaju vodeću ulogu u pripremanju **Prvog izveštaja o monitoringu za Srbiju**. Preporuke iz ovog izveštaja koje se tiču odnosa civilno društvo-država bili su uključene u Izveštaj o napretku u procesu pridruživanja koji je objavljen u oktobru 2015.

GI su učestvovalo (pokrivači sve aktivnosti u Srbiji) u **nastanku analize ekonomске vrednosti civilnog društva u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj**. Ova publikacija dostupna je i na sajtu BCSDN-a i na sajtu GI. Ovo je prva studija do sada koja pruža pregled trenutne situacije u vezi sa neprofitnim sektorom u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj i njegovim ekonomskim uticajem. Studija mapira i ilustruje finansijske kapacitete, veličinu, učinak i vrednost sektora vis-à-vis opštoj ekonomiji. Doprneće procesu legitimizacije neprofitnog sektora i njegovih aktivnosti i podrži svest među državnim akterima o potrebi da podrži civilno društvo kroz državne budžete i druge resurse.

Da bi stvorile jedinstvenu **bazu podataka** za monitoring pravnog okvira i praćenje napretka u praksi u sferi podsticajnog okruženja za OCD, GI su kreirale onlajn **platformu www.udruzenja.info**. Svrha platforme je da omogući svim zainteresovanim pojedincima, udruženjima građana i institucijama da doprinesu monitoringu i zagovaračkim naporima i takođe da imaju uvid u zakonski okvir i stvaranje podsticajnog okruženja u Srbiji. Platforma je zasnovana na principima i oblastima Matrice za monitoring i Smernicama Evropske unije 2014-2020.

Kao članica BCSDN-a, GI su dodelile 2 granta organizacijama u Srbiji i podržale **aktivnosti koje se tiču transparentnog državnog finansiranja u 8 opština u Srbiji**. U okviru ovog procesa pripremljena su 2 rezimea politika i objavljena publikacija: "Ka efikasnim budžetskim merama na lokalnom nivou – budžetska linija 481 donacije NVO-ima" Centra za razvoj neprofitnog sektora i Centra – Istraživačkog centra javnih politika i "Linija 481 - unaprediti procese monitoring i evaluacije" Centra za demokratski razvoj "Europolis" Novi Sad. Oba teksta dostupna su na srpskom jeziku na sajtu GI.

Nakon što se zakonodavstvo u oblasti **socijalnog staranja** promenilo i omogućilo OCD da pružaju usluge socijalne zaštite, Građanske inicijative su kroz analizu javne potrošnje u ovoj oblasti inicirale praćenje sprovođenja novog zakona i njegove efekte na OCD. Istraživanje se fokusiralo na svih 167 lokalnih samouprava tokom perioda od tri godine 2012., 2013. i 2014. Građanske inicijative zahtevale su podatke od lokalnih samouprava o budžetskoj potrošnji koja se odnosi na usluge socijalne zaštite i OCD pozivajući se na Zakon o pristupu informacijama od javnog značaja. Planirano je da ova komparativna analiza bude objavljena u prvom tromesečju 2016.

GI su nastavile da rade na uspostavljanju podržavajućeg okruženja za OCD kao pružaoce usluga. GI su bile partner u organizovanju **Nacionalne konferencije o OCD kao pružaocima usluga socijalne zaštite**. Konferencija je okupila više od 50 OCD i predstavnika/ca Vlade. GI su iskoristile nalaze i preporuke s konferencije za analizu javne potrošnje u ovoj oblasti da bi analizirale efektivnu bužedsku raspodelu ka OCD koje pružaju usluge socijalne zaštite.

U novembru 2015. kao deo nastavka podizanja kapaciteta pojedincova i organizacija da sprovode dalje istraživanje kao što je gore pomenuto, Građanske inicijative obezbedile su **sedmodnevnu radionicu o korupciji i transparentnom državnom finansiranju na lokalnom nivou, zloupotrebi i odgovarajućoj raspodeli novca** za četvoro aktivista/volontera iz malih zajednica Vranja, Novog Pazara i Bujanovca. Ovi aktivisti/volonteri treba da urade istraživanje i intervjuje u lokalnim zajednicama tokom prvog tromesečja 2016, posle čega će neke od ovih priča biti objavljene u **dokumentarcu** u saradnji sa aktivistima iz Rumunije, Bugarske, Grčke i BiH/ve jugoslovenske republike Makedonije.

Inicijativa za usvajanje Građanskog zakonika u Srbiji pokrenuta je i javna debata otvorena, mada ne na način dovoljno transparentan inkluzivan način na koji bi trebalo da bude. U decembru 2015, imajući u vidu značaj ovakvog pravnog akta na rad OCD koje deluju u različitim oblastima, Građanske inicijative organizovale su kick-off sastanak s 12 vodećih OCD da bi formirale neformalnu koaliciju. Biće stvorena platforma kroz koju će OCD biti u mogućnosti da učestvuju u javnoj debati i daju svoje predloge i doprinosne shodno temama kojima se bave.

U novembru 2015, GI su organizovale **javnu debatu o daljoj ulozi civilnog društva u Srbiji** s eminentnim predstavnicima/ama OCD u Srbiji. Povod debate bila je godišnjica od smrti Miljenka Derete, osnivača i dugogodišnjeg direktora Građanskih inicijativa. Debata je otvorio Erik Čenovec ko-direktor Instituta za demokratiju u Istočnoj Evropi u urednik posebnog izveštaja "Refleksije na nedovršene revolucije".

2.3. Monitoring procesa EU integracija u Srbiji i njenog zagovaranje u toku procesa

2014

OCD u Srbiji uspostavile su **nekoliko mehanizama za saradnju s Vladom i koaliciju u procesu praćanja skrininga/pregovora** – Nacionalni dogovor o Evropskoj uniji, koaliciju PrEUgovor, inicijativu i portal Progovori o pregovorima i GI su deo/članica ovih koalicija. U okviru Nacionalnog dogovora, GI učestvuju u radnoj grupi 18- Obrazovanje i nauka (za poglavlja 25 i 26) i radnoj grupi za poglavlje 35 (pitanje Kosova). Kao članica Kuće ljudskih prava, vodimo Radnu grupu 22 – Pristup pravdi i fundamentalnim pravima (za Poglavlje 23). Takođe, predstavnici/e GI učestvovali su u monitoringu analitičkog pregleda zakonodavstva (skrininzi) u pregovoru, u konsultacijama za bileralne skrininge za pojedinačna poglavlja u vezi sa kojima se vode pregovori i učešće na informativnim sastancima o bileralnim skrininzipima za sva poglavila relevantna za naš programski fokus. GI je poslala, kao deo Kuće ljudskih prava, predloge za Izveštaj o napredovanju Srbije u procesu pridruživanja EU – svi predlozi su bili prihvaćeni i uvršteni u Izveštaj o napretku.

Gradske inicijative u partnerstvu s Centrom za politiku (Beograd, Srbija) i Integrom (Priština, Kosovo) u organizovanju **prvog festivala u Beogradu o kosovskoj kulturi i umetnosti - Miredita, dobar dan**. Cilj festivala je da doprinese uspostavljanju boljih odnosa društava Srbije i Kosova i da inicira debate koje se dotiču pitanja naše zajedničke prošlosti kao i budućnosti u procesima EU integracije ovih dveju zemalja. U septembru 2014. održani su kulturni i umetnički događaji, kao i 2 političke debate. Uz to, niz sastanaka održan je u decembru 2014. u Prištini s predstavnicima/ama državnih i kulturnih institucija Kosova zbog dalje promocije prvog festivala Mirdita, dobar dan. Teme sastanaka obuhvatile su i analizu i zajedničku diskusiju o sadašnjem stanju odnosa na relaciji Beograd-Priština kao i dalje planove na jačanju političkih debata i kulturnih veza između dveju država. Celokupno izveštavanje o festivalu, u Beogradu i Prištini, bilo je pozitivno i dobilo ohrabrujuće komentare od šire publike.

2015

U toku 2015, Gradske inicijative **uzele su učešće u relevantnim aktinostima uspostavljenih mehanizama za saradnju između Vlade i OCD u Srbiji** u okviru procesa praćenja skrininga i pregovora. Kuća ljudskih prava vodi radnu grupu Pristup pravdi i fundamentalnim pravima (za poglavlje 23) i koordinirala je procesom konsultacija o Akcionom planu za Poglavlje 23. Proces usvajanja Akcionog plana uključio je brojne OCD, relevantne za ovu oblast i po prvi put pružio potpunu povratnu informaciju svih predloga i komentara OCD i može da se koristi kao dobro rešenje za druge procese usvajanja regulative.

Od 2015, GI su takođe i aktivna članica u radnoj grupi Nacionalnog dogovora za Poglavlje 10 – Informaciono društvo i mediji. **GI su inicirale formiranje podgrupe za medijske slobode unutar Nacionalnog dogovora**. Od usvajanja "seta medijskih zakona" u 2014, koji, između ostalih, uključuje i Zakon o elektronskim medijima, Gradske inicijative započele su stalni monitoring primene ovog zakona. Razlog za ovo, pored opšteg praćenja slobode informisanja, postoji jasna odredba ovog zakona koja obezbeđuje građansko angažovanje u takvoj formi da OCD mogu da izaberu svoje kandidate/kinje za članske/ice Odbora Regulatornog tela za elektronske medije. Prvi krug izbora održan je u novembru i decembru 2015, ali usled pokušaja političkog uticaja na izborni proces, do kraja 2015. ni za jednog kandidata/kinju se nije glasalo u Narodnoj skupštini Republike Srbije. GI vode aktivnu kampanju da osiguraju nesmetan proces građanske participacije bez političkog uticaja.

Tokom 2015, GI su inicirale **javnu debatu "Oslobodi medije"** koja je bila organizovana od strane Kuće ljudskih prava i svih vodećih OCD koji se bave medijskim slobodama, udruženja novinara i udruženja medija. Debatu je pratila serija sastanaka da se omogući bolja umreženost i koordinacija među svim akterima na medijskoj sceni.

Gradske inicijative u partnerstvu s Centrom za politiku (Beograd, Srbija) i Integrom (Priština, Kosovo) u organizovanju **prvog festivala u Beogradu o kosovskoj kulturi i umetnosti - Miredita, dobar dan**. Cilj festivala je da doprinese uspostavljanju boljih odnosa društava Srbije i Kosova i da inicira debate koje se dotiču pitanja naše zajedničke prošlosti kao i budućnosti u procesima EU integracije ovih dveju zemalja. U junu 2015, kulturni i umetnički događaji kao i u političke debate održani su u Beogradu. U drugoj polovini godine nedelja posvećena Bekimu Fehmiu bila je u nekoliko gradova na Kosovu, prikazujući najznačajnije filmove poznatog kosovskog i jugoslovenskog glumca kao simbola festivala. Takođe kao deo kulturne razmene, GI radi na prevodenju Bekimove knjige na albanski i njene promocije na Kosovu. Celokupno izveštavanje o festivalu, u Beogradu i Prištini, bilo je pozitivno i dobilo ohrabrujuće komentare od šire publike. GI će nastaviti svake godine da organizuje Festival Miredita, Dobar dan i Festival Organizacija Miredita, dobar dan 2016. počela je prvim partnerskim sastankom koji je održan u Beogradu.

2.4. Reforma obrazovnog sistema

2014

U prvoj polovini godine, GI su organizovale **nekoliko regionalnih debata o različitim segmentima obrazovanja u Srbiji** - u Novom Pazaru, Novom Sadu, Nišu, Kragujevcu i Beogradu.

Takođe, u toku kampanje za nacionalne izbore u martu, GI su pratile političke partije u vezi s pitanjima obrazovanja. Naši nastavni bili su predstavljeni javnosti na kraju kampanje.

Posle svih ovih događaja, **GI će se fokusirati na oblasti građanskog vaspitanja u školama i za udžbenike koji su oslobođeni diskriminacije**. Ove dve teme deo su okvira za podsticajno okruženje za razvoj OCD i najvažnije za GI u ovoj i narednoj godini.

U 2014, **GI su sakupile informacije o efektima trenutnog statusa građanskog vaspitanja i održale konsultativne sastanke** s Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, nezavisnim ekspertima/kinjama i predstavnicima/ama nastavnika, da bi **sačinile nacrt predloga politike u okviru kampanje za obavezno građansko vaspitanje** koja će biti pokrenuta 2015. Svrha kampanje biće položaj građanskog vaspitanja kao predmeta kojim će sve teme o trenutno marginalizovanim pitanjima biti pokrivenе: ljudska prava, građansko angažovanje, javno mišljenje, rodna ravnopravnost, bezbednost i sigurnost i dr. U decembru 2014. Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i Ministarstvo saobraćaja pridružili su se ovoj inicijativi.

U sklopu **zvanične javne debate** koju je organizovalo Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Građanske inicijative, podržane od strane 18 organizacija i pojedinaca poslale su amandmane na Nacrt Zakona o udžbenicima. Iako nacrt sadrži nekoliko pozitivnih promena i rešenja u poređenju s važećim zakonom, trebaju mu amandmani da se obezbede garancije za nediskriminujući sadržaj u materijalima koji se koriste za podučavanje. Takođe, GI su podnеле **dodatne preloge da se uspostave jače garancije visokog kvaliteta udžbenika i čitavog obrazovnog procesa**. Tri ključne promene koje treba da se unesu u Nacrt Zakona treba da uključe Član 12 (Diskriminacija i jednake mogućnosti); uključivanje elektronskih dodataka udžbenicima; i obavezno uzimanje u obzir analiza nezavisnih eksperata i OCD od strane Biroa u procesu odobravanja udžbenika. U 2015. GI će nastaviti da zagovaraju za promene u obrazovnom sistemu i udžbenicima kroz kampanju za obavezno građansko obrazovanje.

2015

Tokom 2015, tematski fokus GI i dalje je na položaju predmeta građanskog vaspitanja u Srbiji.

Građanske inicijative u novembru 2015. organizovale su **međunarodnu konferenciju o građanskom vaspitanju** s 12 partnerskih organizacija iz Evrope, država članica EU i kandidata za članstvo. Konferencija je imala za cilj otvaranje diskusije sa učenicima/ama i ohrabrvanje razmene iskustava o različitim modelima podučavanja u vezi sa građanskim vaspitanjem. Rezime nacrta politici predstavljen je na ovoj konferenciji i podeljen među 183 učesnika/ce, najvećim delom sredjoškolaca/ki i nastavnika/ca građanskog vaspitanja. Nakon izjave ministra obrazovanja Srđana Verbića date krajem decembra 2015. o potrebi za smanjenjem časova građanskog vaspitanja, Građanske inicijative su uputile brz odgovor i stupile u kontakt s Ministarstvom. Svrha ovakve reakcije je da se **prevenira donošenje odluke visoke važnosti u vezi sa predmetom bez otvaranja široke i javne debate**. Do sada, ministar Verbić izmenio je svoju početnu izjavu i promenio pravac ove javne politike više u pravcu otvorene i inkluzivne javne. U koordinaciji s Ministarstvom, GI će organizovati široku javnu debatu u prvom tromesečju 2016.

2.5. Omladinska politika, pitanja koja se tiču mlađih i njihove participacije

2014

Tokom 2014, GI su učestvovalo u **procesu konsultacija za usvajanje nove Nacionalne strategije za mlađe 2015-2025**. Konsultativni proces organizovalo je Ministarstvo omladine i sporta. GI su organizovale okrugli sto za predstavnike/ce omladinskih organizacija iz Beograda. Komentari i sugestije šalju se Ministarstvu i o njima se diskutuje u toku zvanične javne debate koju je organizovalo Ministarstvo. Inicijativa još uvek traje.

GI su podržale 13 omladinskih organizacija i neformalnih grupa iz Sandžaka i Južne Srbije koje su već prošle kroz program izgradnje kapaciteta da sproveđu **lokalne kampanje zagovaranja u vezi s temama koje su bile krucijalne na lokalnom nivou**. Kampanje zagovaranja su još uvek u toku.

Gradske inicijative su 12. avgusta 2014, uručile petu uzastopnu nagradu **MLADGRAD** organizacijama i lokalnim samoupravama koje su postigle najveći napredak u uključivanju mlađih u proces donošenja odluka. Nagrada je uručena u sklopu obeležavanja Međunarodnog dana mlađih koji je organizovan u Obrenovcu. Skup je bio deo festivala pod nazivom "Leto u Obrenovcu", koji su organizovale Gradske inicijative i Obrenovačka omladinska fondacija, a podržalo Ministarstvo omladine i sporta (MOS) Republike Srbije.

U decembru 2014, GI su započele organizaciju regularnih koordinativnih sastanaka između Ministarstva omladine i sporta, Nacionalnog omladinskog veća, Inicijative mlađih za ljudska prava i ambasada Velike Britanije, Nemačke i Francuske u vezi s Omladinskom unijom Zapadnog Balkana, projekat koji je iniciralo Ministarstvo omladine i sporta. Ideja je da se osigura kontinuitet **Regionalne inicijative za mobilnost (RIM)** – mehanizam stvoren 2011. za regionalnu saradnju u tri zemlje Zapadnog Balkana – Srbiji, Bosni i Hrvatskoj; i da prati dalji proces Ministarstva u ovoj inicijativi.

U 2014, GI su aktivno učestvovalo u inicijativi zagovaranja koalicije OCD za **zaustavljanje odluke privremenih vlasti Grada Beograda koje su prestale da finansiraju usluge socijalne zaštite za decu s invaliditetom**. Inicijativa je još uvek u toku.

U 2014, GI su organizovale javnu akciju protiv zatvaranja Agencije za evropske Integracije i saradnju sa udruženjima Grada Beograda. Prekidanjem rada ove institucije, koja je bila formirana uz napore koje je ulazio veliki broj organizacija civilnog društva da institucionalizuje saradnju s državom i lokalnom samoupravom, poslata je jasna poruka da se gradska participacija i saradnja sa civilnim društvom napuštaju, kao i podrška za dalji razvoj civilnog sektora u Beogradu.

2015

Tradicionalno, 12. avgusta 2015 – na Međunarodni dan mlađih, GI su organizovale šestu po redu ceremoniju dodele nagrade **MLADGRAD**. Kako je nagrada prethodnih godina bila namenjena organizacijama i lokalnim samoupravama koje su pokazale najveći napredak u uključivanju mlađih u proces donošenja odluka, ovoga-

dišnja ceremonija organizovana je da predstavi novi koncept nagrade. Planirano je da se primeni pristup odozdo na gore – organizacije koje rade i prate rad lokalnih samouprava biće te koje će predložiti kandidate. Ovo će dovesti do proaktivnijeg delovanja CSO na lokalnom nivou, manjeg uticaja lokalnih samouprava i do sistema nagradivanja koji je više zasnovan na zaslugama.

GI su nastavile da rade sa omladinskim kišobranom mreža i da podržavaju njihov rad: KOMS i NAPOR. Između ostalog, naša predstavnica, u sklopu učešća u njihovim upravljačkim telima imala je važnu ulogu u planiranju i strateškom usmeravanju ovih organizacija. Uz to, ideja GI o stvaranju omladinske mreže koja će funkcionišati u svih 6 zemalja Zapadnog Balkana formalizovana je i u Beču je, uz učešće lidera iz svih šest zemalja i prisustvo relevantnih predstavnika/ca EU potpisana deklaracija o kreiranju Kancelarije za omladinsku regionalnu saradnju. Predstavnici/e GI uzeli su aktivno učešće u konsultativnom procesu koji vodi KOMS. Ovo je bio rezultat koordinacionog sastanka, koga su inicirale i organizovale GI, između Ministarstva omladine i sporta, Nacionalnog omladinskog saveta, Inicijative mlađih za ljudska prava projekat koji je iniciralo Ministarstvo omladine i sporta. Ideja je da se osigura kontinuitet **Regionalne inicijative za mobilnost (RIM)** – mehanizam stvoren 2011. za regionalnu saradnju u tri zemlje Zapadnog Balkana – Srbiji, Bosni i Hrvatskoj; i da prati dalji proces Ministarstva u ovoj inicijativi.

Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije iniciralo je stvaranje **Nacionalnog programa za zapošljavanje mlađih**, za koji je odgovorost poverena Nacionalnom Savetu mlađih Srbije (KOMS). U ovu svrhu, formirano je **radno telo** za razradu Nacionalnog programa, u kome učestvuju predstavnici/e najistaknutijih organizacija civilnog društva. Članovi/ice GI čine integralni deo ovog tela, koje je od juna do oktobra 2015. organizovao **niz zajedničkih sastanaka radne grupe**, isplaniralo posetu poslovnom sektoru i sačinilo nacrt Nacionalnog programa za zapošljavanje mlađih. Predlog Programa završen je u oktobru 2015. i čeka na usvajanje od strane Vlade Republike Srbije.

Nakon što su prošli kroz zvaničan tening, učesnici/e YouthBuild grupe iz Bujanovca sproveli su dve lokalne aktivnosti povodom **Međunarodnog dana volontera** i povodom **Međunarodnog dana ljudskih prava**. Na Međunarodni dan volontera organizovana je čajanka s građanima kao ispitivanje mlađih na temu volonterizma. Za Međunarodni dan ljudskih prava organizovan je seminar na temu Ljudska prava i diskriminacija. Učesnici/e programa iz Sandžaka organizovali su javnu diskusiju na Dan ljudskih prava s posebnim osvrtom na prava žena u Sandžaku.

Lokalna kancelarija Gradskih inicijativa u **Novom Pazaru** aktivno pruža podršku omladinskim organizacijama civilnog društva i lokalnim kancelarijama za mlađe u Novom Pazaru, Sjenici i Tutinu u vidu **stručnih saveta i aktivnog učešća u razvoju strategija i akcionih planova** kao i kroz **organizaciju dodatnih treninga** da bi ojačala njihove kapacitete.

STRATEŠKA OBLAST 3:

Jačanje kapaciteta Građanskih inicijativa i repozicioniranje GI kao vodeće organizacije u Srbiji u domenu jačanja kapaciteta i javnog zagovaranja

2014

Od početka 2014, tranzicioni proces u GI u potpunosti je sproveden. Dve hiljade četra naesta bila je godina faze formalnog konsolidovanja (mada je neformalna konsolidacija započela u avgustu 2013). **Od januara 2014. GI su počele da sprovode novi strateški plan, organizacionu strukturu interne uredbe i procedure.**

Nova organizaciona struktura postavljena je u januaru 2014. Tokom godine, blisko je praćena kompatibilnost strukture sa strateškim planom, urađena je analiza poslova i proverene kompetencije ljudi raspoređenih na određene pozicije. Na kraju organizaciona šema pretrpela je nekoliko promena koje su sada dovelo do efikasnijeg sprovođenja strateškog plana. Lokalne kancelarije u Bujanovcu i Novom Pazaru podelile su svoje nadležnosti na oba programa. Isto tako, koordinatori oba programa sada imaju direktnu komunikaciju sa sve tri osobe unutar programa (nema vše asistenata na projekti-ma, već su imenovani koordinatori projekata u Bujanovcu i Novom Pazaru). Neki od projekata promenili su mesta u okviru programa (u zavisnosti od toga da li je veća komponenta zagovaranja ili izgradnje kapaciteta). Takođe je proširena nadležnost finansijske i administrativne službe i oni su sada u potpunosti zaduženi za planiranje i kontrolu finansijskih tokova unutar organizacije.

Akcioni plan za 2014. sačinjen je na početku godine i sproveden oko 80%. Zasnovan na dostignućima u 2014, u decembru 2014, sačinjen je izvodljiviji, fokusirаниji i realističniji akcioni plan za 2015.

Plan prikupljanja sredstava razvija se i usvaja do kraja godine. Njegova glavna tačka jeste diversifikacija izvora finansiranja i uvođenje novih mogućnosti prikupljanja sredstava: krugovi davanja (giving circles), crowd-funding, donation button (dugme za donaciju), nacionalne/međunarodne kampanje sa koorporativnom društvenom odgovornošću, komercijalne aktivnosti (konsultantske usluge). Plan prikupljanja sredstava rezultat je širokih konsultacija sa različitim zainteresovanim stranama i IPSOS-ovog istraživanja sprovedenog u svrhu strategije ponovnog brendiranja Građanskih inicijativa. Za sprovođenje ovog plana napravljene su radne grupe Građanskih inicijativa. Napravljena je radna grupa Građanskih inicijativa za prikupljanje sredstava. Radna grupa za prikupljanje sredstava sačinila je plan za 2015, uključujući razvoj i pilotiranje novih strategija kao i koordinaciju sa spoljašnjim zainteresovanim stranama (banke, konsulant za rad na terenu, filantropski sektor i dr.). Dugme za donaciju napravljeno je i biće postavljeno u prvom tromesečju 2015. Isto tako, sačinjava se lista alumnija Građanskih inicijativa i radna grupa za prikupljanje sredstava u procesu je razvoja različitih planova pristupa za pojedine grupe.

Razvijen je plan za obuku i razvojni plan za osoblje GI. Teme za koje je potrebna dodatna obuka bile su: upravljanje kadrovima i finansijama, opšte znanje potrebno za analizu sačinjenih dokumenata (u skladu s odgovarajućom pozicijom), Evropske integracije,

specifično znanje o konkretnim temama kojima će se GI baviti, monitoring i evaluacija, strateško rasuđivanje i dr. Plan obuke za osoblje GI razvijen je na osnovu pojedinačnih planova i 60% osoblja bili su deo neke pojedinačne obuke tokom 2014. Spoljni konsultanti/kinje bili su angažovani da nam pomognu u izgradnji tima i razvoju ljudskih resursa. Održana su ukupno tri treninga za izgadjnu tima i kapaciteta za osoblje Građanskih inicijativa i 4 koučing sesije sa centralnim rukovodstvom GI. Proces konstantno ubrzava unutrašnji rast i razvoj osoblja GI, kao i organizacijsku kulturu koja će podržati i održati promene predviđene strateškim planom GI.

Urađena je procena organizacije, uključujući učešće celog osoblja i spoljnih aktera i završen prikaz pojedinačnih učinaka. Urađen je pregled individualnog učinka. Revizija mera i procedure, svi interni akti koji se odnose na mere i procedure se pregledaju, usvojena su nova pravila o upravljanju ljudskim resursima i Kodeks ponašanja za zaposlene, procedure i pravila o finansijskom poslovanju.

Izazovi u funkcionisanju Upravnog odbora GI – u toku 2014, GI su izgubile dve članice Upravnog odbora, jednu usled iznenadne smrti, a drugu usled novog angažovanja u Vladi na mestu ministarke. Pošto je sastanak Upravnog odbora bio planiran u maju (pored svih drugih pitanja, na dnevnom redu bila je ostavka Kori Udovički usled toga što je prihvatile postavljenje u Vladi), odložen je zbog poplava i uspostavljen je onlajn. Kasnije smrt Nataše Henessy (članice Upravnog odbora) i Miljenka Derete (osnivača GI), kao i ceremonija obeležavanja osamnaestogodišnjice GI u međuvremenu, u potpunosti su dovelo u opasnost normalno funkcionisanje GI – tako da su svi kapaciteti bili usmereni na nastavak rada što je bolje moguće. Savetovanje, pojedinačni sastanci i konsultacije s troje preostalih članova Upravnog odbora bili su od velike pomoći, ali zvanični sastanak Upravnog odbora nije bilo moguće Zakazati i održati. Naredna sednica Skupštine (s imenovanjem novih članova Upravnog odbora) i sastanak Upravnog odbora planiran je za mart 2015, kada sve treba da se nastavi kao što je predviđeno u planovima GI.

2015

Kao što je planirano, u toku prošle godine, GI su uspešno sprovele/okončale delove planiranog procesa tranzicije. Pozicija novog izvršnog rukovodstva unapređuje se među zainteresovanim stranama, pošto su prepoznati, pozivani da predstavljaju GI i civilni sektor na različitim sastancima, konsultacijama i radnim grupama, konsultovani su u vezi sa raznim pitanjima, itd.

Uz to, aktivnosti i organizaciona struktura uspostavljaju se i funkcionišu na osnovu novog straškog plana. Zasebno posmatra-

no, GI ima tri tima – za izgradnju kapaciteta, javnu politiku i finansijski i administrativni tim. Dodatno, osoba koja radi poslove PR-a zadužena je za obe, internu i eksternu komunikaciju GI. Lokalne kancelarije u Južnoj Srbiji i Sandžaku postaju potpuno funkcionalne i njihovi zaposleni nastavljaju da izgrađuju njihove kapacitete. Kancelarije su prepoznate kao važan akter u regionima u kojima rade.

U toku 2015, GI su započele i završile organizacionu (OP) i pojedinačnu procenu osoblja. Ovaj proces rezultirao je razvojem Trogodišnjeg plana razvoja kapaciteta GI. Ukratko, metodologija za OP uključila je mišljenja spoljnijih aktera (državnih ustanova, domaćih OCD i međunarodnih donatora) kao i samoprocenu svih članova/ica osoblja GI. Ceo plan je priložen uz ovaj dokument.

GI su počele sprovođenje Plana razvoja kapaciteta tokom 2015. i ovo će se nastaviti tokom 2016. i 2017, kako je predviđeno planom. Sprovođenje ovog plana krucijalno je jer omogućava GI da izgradi svoje kapacitete i da uspešno odgovori novim razvojnim zahtevima i potrebama civilnog sektora u Srbiji. GI su imale serijal timskih i ličnih sesija izgradnje kapaciteta s trenericom za razvoj kapaciteta koji ima dugogodišnje iskustvo u radu s OCD. Na ovim sesijama razvili smo svoje lične, upravljačke veštine i veština upravljanja vremenom. Uz to, osoblje je radilo na veštini izgradnje tima i veštini komuniciranja.

Kao što je već pomenuto, važno priznanje radu GI, ali takođe i važna podrška potiče od činjenice da su GI izabrane da budu TACSO Resurs centar u Srbiji. zajedno s ovim, nadavno smo sumirali naš rad, odgovarajući na pitanje koje pokriva širok niz pitanja u vezi sa civilnim društvom uvođenjem funkcije Help desk funkcije Resurs centra koja će biti na raspolaganju svim zainteresovanim stranama koje nas kontaktiraju telefonom, mejlom ili preko WEB sajta. Da bi podržale ovu funkciju, GI su uspostavile sistem praćenja upita koje primamo i na svaki zasebno odgovaramo kao Resurs centar. Ovaj sistem biće obnovljen i modernizovan, ali će služiti kao osnova za praćenje naših usluga i podaci iz njega biće prebačeni u novi sistem, čim bude razvijen.

GI su započele razvoj i sprovođenje plana prikupljanja sredstava identifikovanjem dodatnih izvora finansiranja kao i identifikovanjem novih tehnika prikupljanja sredstava. Između ostalog, plan prikupljanja sredstava uključuje razvoj dugmeta za donaciju, razvijanje crowd-funding kampanja, razvoj ekonomskih sporazuma za pružanje tehničke asistencije u oblastima u kojima imamo ekspertizu, itd.

U poslednjem tromesečju 2015, pilot crowd-funding kampanje sproveden je da bi mapirao snage i slabosti i napravljen je plan bolje primene. Takođe je važno podvući da crowd-funding aktivno-

sti imaju cilj da uvećaju podršku GI, pošto će komunikacija s budućim donatorima biti dvosmerna i trajna.

U toku su tri projekta koja se zasnivaju na planu da imaju ekonomske grantove i partnerstvo s kompanijama koje raspisuju konkurse u oblasti građanske participacije. Prvi je već pomenuti projekat TACSO koji podržava Evropska komisija i sprovodi SIPU International. U okviru ovog projekta GI dobijaju godišnje grantove (2015-2017) u vrednosti od 65.000 evra za troškove rada osoblja i administrativne. Aktivnosti u okviru ovog projekta koje sprovode/organizuju Građanske inicijative, direktno se pokrivaju od strane SIPU Internationala i iznose oko četvrtine miliona svake godine. Posle 2017, GI treba da budu glavni nosilac projekta u Srbiji i da dobiju direktni grant od EU. Drugi grant je program PERFORM koji podržava švajcarska vlada i sprovodi ga Helvetas. GI su deo Upravnog odbora i biće zaduženi za uključivanje civilnog društva u socijalno istraživanje i stvaranje državnih politika zasnovanih na dokazima. Prva inicijativa biće povezana sa školskim predmetom Građansko vaspitanje i sprovodiće se od februara 2016. (priprema sa Ministarstvom prosvete završena je u poslednjem tromesečju 2015). Ceo program je vođen potražnjom, trajeće barem do 2020. i budžet mu je 4,5 miliona evra. Treći projekat u kome su Građanske inicijative partner u Konzorcijumu jeste sprovođenje Fonda Velike Britanije za dobro upravljanje (tačnije Upravljanje sredstvima usmereno na tehničku podršku državnoj administraciji) u Srbiji Glavni Nositelj je PricewaterhouseCoopers (PwC). Uloga Građanskih inicijativa jeste da sprovodi programe koji se odnose na civilno društvo i medije. Sprovođenje aktivnosti počće u prvom tromesečju 2016.

GI su započele aktivnosti razvijene da bi se podigli individualni kapaciteti njenog osoblja. One uključuju koučing onih koji upravljaju projektnim ciklusom i sesije iskustvene podrške (biće ih više od 20) o podsticajnom okruženju za OCD. Osoblje GI počinje trening trenera (ToT). Planirano je da bude u potpunosti završen u toku prvog tromesečja 2016. ToT ima 4 modula i zadatke koji su u toku i praktično učenje.

Individualno učenje – osoblje GI učestvovalo je na drugim treninzima da bi unapredilo svoje veštine (trening za sertifikovanje omladinskih radnika/ca; radionicu sa Resurs centrima u vezi sa uspostavljanjem sistema za praćenje EU smernica; koučing o unošenju podataka u bazu podataka TACSO-a itd).

Učešće korisnika/ca/izgradnja podrške – GI su počele da primenjuju novo osmišljeni, fokusiraniji pristup usmeren na korisnike/ce. Sastoje se od usko određenih očekivanja i potreba učesnika/ca pre neke akcije i bliži monitoring saznajnih ishoda naših edukativnih aktivnosti. Jedan od izazova ovih aktivnosti jeste da se promeni jezik koji GI koriste, jer bi njega trebalo prilagoditi ciljnoj grupi/ko-

risnicima. Uz to, GI su intezivirale svoje napore da koriste pristup "jedan na jedan" sa svim OCD pošto ovo osigurava da se pojedinačne potrebe bolje prepoznaju i pružena asistencija prilagodi.

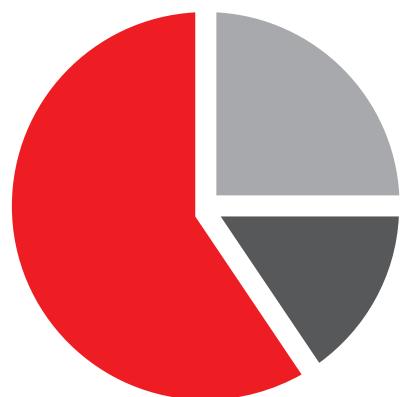
Skupština GI predložila je kandidate/kinje za novi Upravni odbor. Novi Upravni odbor biće izabran do marta 2016. kada istekne mandat prethodnom. Članovi Upravnog odbora treba da imaju različita iskustva koja pokrivaju širok opseg perspektiva GI.

Održane su konsultacije u vezi s revizijom procedura za deljenje informacija, delegiranjem, donošenjem odluka i odgovornošću i sve potrebne promene napravljene su tako da reflektuju trenutno stanje stvari.

Razvoj softvera Građanskih inicijativa koji će omogućiti lakše praćenje učesnika/ca, članstva i saradnika/ca, projekata, aktivnosti, itd. u finalnoj je fazi. Trebalo bi da on značajno unapredi naš svakodnevni rad kao i terenski rad i učešće korisnika/ca. Sastojeće se iz tri modula: administrativni i deo koji se odnosi na ljudske resurse uključiće sve podatake o zaposlenima i omogućiti lak pristup i bolje mere koje se odnose na ljudske resurse; Baza podataka o korisnicima i omogućiće lako praćenje i kasnije stupanje u kontakt i dolazak do OCD, pojedinaca i relevantnih institucija. Programski modul omogućiće bolje planiranje i praćenje programskih aktivnosti GI kao postizanja ciljeva u sklopu njih. Softver bi bio na webu i pristupačan s bilo kog mesta koje dozvoljava priključivanje, međusobno povezujući sve tri kancelarije GI. na web.

Novi glavni sajt je redizajniran i postavljen. Međutim, veliki broj važnih dokumenata i materijala sa starog sajta mora da se prebaci na novi. Takođe, kao što je ranije navedeno, postavili smo novu, posebno Resurs centru namenjenu stranicu <http://razvoj.gradjanske.org>. Dok naša glavna web stranica (www.gradjanske.org) ostaje izvor informacija o GI i njenim aktivnostima stranica Resurs centra predstavlja jedinstven izvor informacija o raspoloživim sredstvima, aktivnostima OCD, treninzima i seminarima, konkursima za posao u civilnom sektoru, itd. Ovaj veb sajt već je doprineo repozicioniranju GI pošto ima više od 7000 mesečnih poseta.

GI su imale godišnju sesiju planiranja u decembru 2015. Godišnje sesije koriste se da se procene rezultati prethodne godine i da se definisu konkretni koraci/aktivnosti/kampanja za sledeću godinu. Sesije su korisne da se ojača timski rad i razume "velika slika" o opštoj misiji i ciljevima GI.

Odnosi sa javnošću

2014

GI su promenile osobu zaduženu za poslove PR-a u martu 2014. Nova osoba pratila je Strategiju komunikacija GI 2011-14, dopunjena je u skladu sa novim Strateškim planom GI za 2014 – 18 i uključila je celo osoblje u njen razvoj i sprovođenje. Cilj nove i revidirane Strategije Komunikacije GI bio je repozicioniranje GI kao vodeće organizacije na polju izgradnje kapaciteta i javnog zagovaranja.

Promotivne aktivnosti GI su se uglavnom oslanjale na organizovanje brojnih javnih događaja, slanja javnih izjava o temama koje su od interesa za nas, stvaranje angažovanih socijalnih medija i veb sadržaja i izveštavanje o našim aktivnostima kroz razne forme izveštaja, biltena i publikacija.

Kada dođe do organizacije javnih događaja, GI su sledile praksu uspostavljenu prethodnih godina – svи naši događaji imaju za cilj da okupe veliki broj pojedinaca, predstavnika/ca OCD, predstavnika/ca nacionalnih i lokalnih institucija, kao i donatora i medija da bi produbile javnu diskusiju o važnim društvenim i političkim temama i doprinele joj. U 2014. organizovali smo nacionalnu konferenciju, jedan međunarodni festival, jedan lokalni festival, jednu ceremoniju dodelje nagrade, 7 kick off i closeout događaja u vezi s našim projektima, 6 različitih konferencija za štampu, 11 okruglih stolova i javnih debata, i nekoliko neformalnih okupljanja s prijateljima GI, donatorima i predstavnicima/ama medija, kao i onlajn događaje (Tweet Up). Svi ovi događaji bili su široko promovisani da bismo svaku aktivnost učinili što je moguće vidljivijom u javnosti.

U 2014. takođe smo nastavili s praksom da pošaljemo javnu izjavu o gorućim temama i pitanjima koje su u polju našeg interesovanja, kao što su: ljudska prava i sloboda govora, sloboda okupljanja, reforma obrazovanja, diskriminacija, udžbenici, nacionalne i lokalne omladinske politike, usluge socijalne zaštite i mnoge druge. Javne izjave povodom izlistanih tema bile su širene i kao reakcija na trenutnu situaciju i kao izraz stava GI o različitim pitanjima koja nisu dovoljno pokrivena u medijima. Takođe, GI su započele blisku saradnju sa Novinskom agencijom FONET, koja prati i objavljuje vesti o svim događajima i aktivnostima GI.

GI su učinile poseban napor da ožive i redizajniraju postojeće profile i naloge na društvenim mrežama. Vebajt GI bio je redizajniran u septembru 2014. i predstavljen na žurci povodom 18. rođendana kao rezultat rasta i "zrelosti" GI. Novi vebajt je moderan, funkcionalan, blizak korisnicima i konačno dizajniran tako da bi se sačuvalo vizuelni identitet Građanskih inicijativa građen kroz osamaestogodišnji rad. Koncept sajta takođe se menja, teži da preseli sve vesti iz neprofitnog sektora na novi sajt Resursnog centra GI koji je postavljen u avgustu 2014. Odvojivši vesti o aktivnostima GI i drugih relevantnih koje dolaze od drugih OCD, uspeli smo da postignemo jednostavnost i da učinimo da

oba sajta budu bliskija korisnicima. Takođe, i u decembru 2014. počela je priprema za razvijanje još jedne veb platforme za teme i vesti o podsticajnom okruženju za razvoj civilnog društva. Tokom 2014. GI su razvile dva dodatna sajta – udruzeni.org za informacije o pomoći nakon poplava i mireditadobardan.com kao službenu prezentaciju festivala Miredita, dobar dan. Ostali sajtovi kao što su popravno.com i javniprostori.com biće redizajnirani u 2015.

GI su uložile poseban napor da poprave postojeću praksu korišćenja društvenih mreža. Novi pristup rezultirao je s tri puta više pratilaca na Twiteru nego u 2014. i više od 1000 novih fanova stranice GI na Fejsbuku. Veliki porast broja pratilaca na Twiteru postignut je za vreme poplava u maju 2014, kada su GI twitovalo o zahvaćenim područjima i neophodnoj pomoći uz haš tag #udruzeni.

U novembru 2014, GI su organizovale konferenciju uz prisustvo više od 100 OCD i 200 učesnika/ca o vidljivosti i izgradnji podrške pod nazivom PRačka. Zvaničan haštag konferencije #PRacka (#PRacka), za koji je bio procenjen broj potencijalnih pristupa onlajn nadmašio je broj od 350.000 Twiter korisnika.

GI su napravile 2 kratka filma o Programu YouthBuild u Južnoj Srbiji i Sandžaku i jedan film o 18 godina rada GI. Ovaj animirani film režirao je naš osnivač Miljenko Dereta, koji je umro u novembru. Ovaj kratki film izazvao je mnoge pozitivne i emotivne reakcije i ostao poslednje rediteljsko delo g. Derete. Uz to, TV PRVA je emitovala TV priču o GI i poslednjih 18 godina našeg rada..

U decembru 2014. GI su napravile nacrt Komunikacijskog plana za 2015. koji će biti u potpunosti završen do kraja februara 2015. Ovaj plan sadrži preciznu podelu uloga i obaveza PR-a, kalendar događaja za 2015, teme koje planiramo da predstavimo javnosti različite komunikacijske kanale kroz koje planiramo da ciljamo širu publiku i ostvarimo podršku ljudi.

Širenje informacija kroz platforme GI na Vebu

Da bismo se upoznali s interesima različitih ciljanih publike i komunicirali s njima, GI je nastavila da razvija postojeće kao i da postavlja nove platforme na Internetu koje su uspešna kombinacija tradicionalnih sajtova i blogova na društvenim mrežama.

- gradjanske.org glavni je sajt GI na kome se objavljaju projektnе aktivnosti aktivnosti. To se kombinuje s glavnom stranicom GI na Fejsbuku: facebook.com/Gradjanskelnicijative, profiloma na Twiteru: twitter.com/gradjanske i You Tube kanalom: youtube.com/user/gradjanske
- razvoj.gradjanske.org je sajt Resurs centra GI postavljen 2014. Ovaj sajt sadrži sve relevantne informacije za OCD kao što su treninzi, tutorijali, takmičenja, mogućnosti finansiranja, itd.

- Mireditadobardan.com zvanična je prezentacija Festivala Miredita, dobar dan. Ovaj sajt je na engleskom i povezan je sa stranicom na Fejsbuku <https://www.facebook.com/mireditadobardan>
- Udruzeni.org je sajt za kriznu jedinicu „Ujedinjeni građani za Srbiju“ kreiran u vreme poplava u maju 2014. Sadrži informacije o procesu oslobođanja od poplava i interaktivnu mapu ugroženih područja. Povezan je sa stranicom na Fejsbuku: <https://www.facebook.com/Udruzeni> and Twitter account <https://twitter.com/Udruzeni>
- youthbuildsrbia.org/ promoviše sve aktivnosti programa YouthBuild Srbija sa sličnim temama i takođe je dostupan kao stranica na Fejsbuku: facebook.com/YouthBuildSrbija
- javniprostori.org/ pokriva sve vesti u vezi sa kampanjom "Otvoreno o javnim prostorima" i objavljuje o nekorišćenim javnim prostorima u Srbiji. Ljudi mogu takođe tome pristupiti i angažovati se preko Fejsbuka: facebook.com/javniprostor
- mladgrad.rs/ je sajt nagrade MLADGRAD na kome posetioци mogu pročitati više o nagradi, prethodnim dobitnicima/ama i kategorijama, što je takođe dostupno preko: facebook.com/MladGrad
- [www.popravni.rs ili veb aplikacija "Bolja škola, bolji fakultet"](http://www.popravni.rs) omogućava izveštavanje o problemima u obrazovanju i biće korištena kao alat dok traje projekat. Takođe je dostupna kao stranica na fejsbuku: facebook.com/boljaskolaboljifaks
- <https://www.facebook.com/konferencijapracka> zvanična je stranica na Fejsbuku konferencija #PRacka, sadrži vesti o konferenciji i druge relevantne informacije o komunikaciji za OCD.
- facebook.com/pages/Gradjansko-vaspitanje/ predstavlja zajednicu na Fejsbuku koju čine nastavnici/ce građanskog vaspitanja, njihovi učenici/ce i partneri
- [www.fens.rs je prezentacija Federacije nevladinih organizacija Srbije \(FENS\), na kojoj se mogu naći sve relevantne informacije o ovoj mreži. Međutim, sadržaj ovog sajta tek treba da se obnovi usled budućih strateških promena unutar mreže.](http://www.fens.rs)
- <https://www.facebook.com/Ranirazvojdece> je fan stranica na Fejsbuku koja deli informacije o projektu "Doprinos osnaženih Romkinja punim potencijalima svoje dece" i sve relevantne informacije o temi ranog razvoja dece u Srbiji i na drugim mestima.
- <https://www.facebook.com/pages/Mladi-su-za-kon-BGokrug/144094055772532> je fan stranica na Fejsbuku koja deli informacije o aktivnostima projekta "Mladi su zakon".
- Bilten Građanskih inicijativa – da bi naši donator bili informisani u vezi sa svim aktivnostima mi stvaramo i distribuiramo Njuzleter Građanskih inicijativa. Ovaj kratki izveštaj o našim prethodnim aktivnostima napisan je na engleskom, postavljen na sajt GI i poslat preko MailChimp campaign sender – specijalizovane onlajn platforme, poslat na oko 180 email adresa.

Građanske inicijative i naše projektne aktivnosti predstavljene su u više od 600 tekstova, izjava i pojavlivanjima našeg osoblja u medijima. U skladu sa prikupljenim kliping jedinicama, procenjuje se da smo uspeli da dopremo do otprilike 4.000.000 ljudi preko tradicionalnih medija.

Naš zvanični sajt gradjanske.org ima prosečnu mesečnu posećenost od 10 000 pojedinačnih korisnika/ca, što znači da smo u 2014. imali oko 120 000 poseta.

Zvaničnoj stranici GI na FB prosečno organski pristupi 999 korisnika/ca FB po postu i procenjuje se da je u prošloj godini naše postove na Fejsbuku video više od 350000 korisnika/ca Fejsbuka. Naš nalog na Triteru prati više od 6000 ljudi. Samo jednom haš tagu koji smo koristili - #pracka hash tag – pristupilo je više od 350000 korisnika Triteru u samo 5 dana prema zvaničnoj analizi haš taga koju je sproveo Sercis tvitni.me. Video tutorijali za OCD gledani su 3500 puta.

2015

GI su nastavile da šalju javne izjave koje se tiču svih pomenutih pitanja – slobode okupljanja i udruživanja, građanskog vaspitanja, ljudskih prava i diskriminacije, udžbenika, nacionalnih i lokalnih omladinskih politika, socijalne zaštite, itd. Javne izjave povodom izlistanih tema bile su širene i kao reakcija na trenutnu situaciju i kao izraz stava GI o različitim pitanjima koja nisu dovoljno pokrivena u medijima. Takođe, GI su nastavile blisku saradnju sa Novinskom agencijom FONET koja prati i objavljuje vesti o svim događajima i aktivnostima GI.

Sajt GI, redizajniran u 2014, u potpunosti je funkcionalisan u 2015. i ostaje značajan kanal komunikacije za relevantno informisanje o aktivnostima GI. Kao deo sajta, platform Resursnog centra GI u punoj meri je operacionalizovan i služi kao važan komunikacijski kanal, prikupljući informacije o celom neprofitnom sektoru OCD mogu sada lako da pristupe raznim informacijama, uključujući vesti, konkurse, setove alata, video materijale, itd. Odvojivši vesti o aktivnostima GI i drugih relevantnih koje dolaze od drugih OCD, uspeli smo da postignemo jednostavnost i da učinimo da obe sajta budu bliskija korisnicima, ipak da sačuvamo vizuelni identitet GI građen kroz 19 godina rada GI.

GI su uložile poseban napor da unaprede postojeću praksu upotrebe društvenih mreža. Novi pristup rezultirao je triput većim brojem pratileaca nego u 2014. i više nego 800 novih fanova stranice GI na fejsbuku.

Fejsbuk strategija uključila je standardizovane, dobro oblikovane postove na Fejsbuku s obaveznim multimedijalnim sadržajem.

DODATNE AKCIJE

U Decembru 2015, konferenciji PRačka s haš tagom (#PRacka) pristupilo je 100 000 korisnika Tvitera.

U decembu 2015 GI su sačinile nacrt Komunikacijskog plana za 2016, koji će biti u potpunosti završen do februara 2016. Ovaj plan sadrži preciznu podelu uloga i obaveza PR-a, kalendar događaja za 2015, teme koje planiramo da predstavimo javnosti različite komunikacijske kanale kroz koje planiramo da ciljamo širu publiku i ostvarimo podršku ljudi.

Da bismo se upoznali s interesima različitih ciljanih publika i komunicirali s njima, GI je nastavila da razvija postojeće kao i da postavlja nove platforme na Internetu koje su uspešna kombinacija tradicionalnih sajtova i blogova na društvenim mrežama:

gradjanske.org glavni je sajt GI na kome se objavljaju projektne aktivnosti aktivnosti. To se kombinuje s glavnom stranicom GI na Fejsbuku: [facebook.com/Gradjanskelnicijative](https://www.facebook.com/Gradjanskelnicijative), profiloma na Tvitru: twitter.com/gradjanske i You Tube kanalom: [youtube.com/user/gradjanske](https://www.youtube.com/user/gradjanske)

Pored postojeće prakse, neki sadržaji su promenjeni i dopunjeni:

- Njuzleter Građanskih inicijativa u 2015. prerastao je u TACSO by Civic Initiatives – ali mu je svrha ostala ista – da naše OCD budu informisane o svim aktivnostima relevantnim za civilni sektor u Srbiji. Ovaj kratki izveštaj o našim prethodnim aktivnostima napisan je na engleskom, postavljen na sajt GI i poslat preko MailChimp campaign sender – specijalizovane onlajn platforme, poslat na oko 5000 imejl adresa.
- Građanske inicijative i naše projektnе aktivnosti predstavljene su u više od 650 tekstova, izjava i pojavitvivanjima našeg osoblja u medijima. U skladu sa prikupljenim kliping jedinicama, procenjuje se da smo uspeli da dopremo do otprilike 4.000.000 ljudi preko tradicionarnih medija.
- Naš zvanični sajt gradjanske.org ima prosečnu mesečnu posećenost od 10 000 pojedinačnih korisnika/ca, što znači da smo u 2015. imali oko 120 000 poseta.
- Zvaničnoj stranici GI na FB prosečno organski pristupi 1000 korisnika/ca FB po postu i procenjuje se da je u prošloj godini naše postove na Fejsbuku videoviše od 350000 korisnika/ca Fejsbuka. Naš nalog na Tvitru prati gotovo 8000 ljudi. Kao što je pomenuto, samo jednom haš tagu koji smo koristili - #pracka hash tag – pristupilo je više od 350000 korisnika Tvitera u samo 5 dana. Video tutorijali za OCD gledani su 3500 puta.

U toku poplava i u periodu oporavka od njih GI su bile veoma aktivne u koordinisanju rada OCD i podršci OCD da podrže žrtve u područjima u kojima deluju (pravna podrška, usluge socijalne zaštite, humanitarna pomoć i dr). Civilno društvo pokazalo je svoje potencijale, volonterske resurse, kapacitete za brzo i efikasno reagovanje, strateško mišljenje na terenu i potencijal za partnerstvo s državom. Dve nedelje sve tekuće aktivnosti Građanskih inicijativa bile su zastavljene i svi članovi/ce tima GI bili su angažovani u sprovođenju aktivnosti koje su se odnosile na poplave.

Da bi obezbedili što veću moguću pomoć žrtvama poplava, krizna jedinica otvorena je u prostorijama Građanskih inicijativa u Beogradu, Bujanovcu i Novom Pazaru s radnim vremenom od 9h do 21h. Više od 200 organizacija pridružilo se u narednih nekoliko dana – čitava mreža pod nazivom "Udruženi građani za Srbiju" (#Udrženi). Postavljen je sajt www.udruzeni.org, kao i stranica na Fejsbuku United for Serbia, i Tvitru naloz @udruzeni. Aktivnosti Građanskih inicijativa u vezi sa poplavama mogu se podeliti u 3 stuba:

Stub I – Pomaganje građanima da pomogne (Hitni napor)

Stub II – Pomaganje civilnom društvu da pomogne

- Podrška radu OCD i mali grantovi
- Primeri direktne pomoći žrtvama od strane OCD
- Fokus Građanskih inicijativa na Grad Obrenovac focus on the City of Obrenovac
- Koordinativni sastanci širom zemlje da bi se osigura bolji efekat.
- Predstavljanje civilnog društva u Srbiji na međunarodnim humanitarnim sastancima

Stub III – Pomaganje institutucijama da pomognu

- Zagovaranje promena na nacionalnom i međunarodnom nivou
  - Zagovarački napor na nacionalnom nivou
- Current and further activities regarding floods are related to other our program areas and will focus on following:
- Koordinacija napora OCD za oporavak od poplava - Ova koordinacija biće na lokalnom i nacionalnom nivou, osiguravajući i da se ne ponove i da je na potrebe svih žrtava odgovorno. Koordinacija će biti sprovedena onlajn mapama i veb tabelama.
  - Osigurati transparentnost i pouzdanost Vlade - krucijalni napor biće uloženi u obezbeđivanju transparentnosti ulaganja Vlade u oporavak od poplava. Krucijalni.proble biće odgovarajuće targetiranje ugroženih grupa i izostanak korupcije.
  - Pružanje usluga ugroženim grupama - Romima, deci, osobama s invaliditetom, majkama s malom decom, etc. koji najviše trpe usled potpunog odsustva u svojim zajednicama Usluge OCD biće u tom smislu, pošto država ima problem da odgovor na njihove potrebe čak i u vanrednoj situaciji.